

זכויות הוריות

הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד
התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, הינוך מיוחד לטרם חובה, והינוך
מיוחד

מתוקן יולי 2021

משרד החינוך של מדינת מרילנד
המחלקה לשירותי התערבות מוקדמת/ חינוך מיוחד

זכויות הוריות
הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד
תינוקות ופעוטות, טרום חובה, חינוך מיוחד
ינואר 2021

זכויות יוצרים שנת 2013: משרד החינוך במדינת מרילנד

פרסום זה פותח והופק על ידי משרד החינוך במדינת מרילנד, המחלקה לשירותי התערבות מוקדמת / חינוך מיוחד, באמצעות כספים ממשרד החינוך של ארה"ב, IDEA חלק ג', מענק מספר H181A120124, ו-IDEA חלק ב' מענק מספר H027A012035A, זכויות יוצרים שנת 2013, משרד החינוך במדינת מרילנד. אנו מאשרים לקוראים ואף מעודדים אותם להעתיק ולחלוק מסמך זה, אולם יש לייחס קרדיט למחלקה לשירותי התערבות מוקדמת / חינוך מיוחד במשרד החינוך של מדינת מרילנד. כל שאר הזכויות שמורות. משרד החינוך של מדינת מרילנד איננו מפלה על בסיס גזע, צבע עור, מגדר, גיל, מוצא לאומי, דת, נכות או נטייה מינית בעניינים המשפיעים על העסקה או במתן גישה לתוכניות. לפניות הקשורות למדיניות המשרד, נא ליצור קשר עם ענף הבטחת הוגנות וציות, משרד תת-מפקח המדינה למינהל, משרד החינוך של מדינת מרילנד, רח' ווסט בולטימור 200, קומה 6, בולטימור, מרילנד 21201-2595, טלפון 410-767-0433, פקס 410-767-0431, www.MarylandPublicSchools.org. בהתאם לחוק הנכויות האמריקני (ADA), מסמך זה זמין בפורמטים אחרים, לפי דרישה. צרו קשר עם המחלקה לשירותי התערבות מוקדמת / חינוך מיוחד, משרד החינוך של מדינת מרילנד בטלפון קולי (410) 767-7770 או בפקס (410) 333-1571.

Mohammed Choudhury
המפקחת על בתי הספר של המדינה

קלארנס ס. קרופורד
נשיא

ועד החינוך של המדינה

קרול א. וויליאמסון, ד"ר לחינוך
פקידה אקדמית ראשית

מרצ'לה א. פרנצקאוסקי, M.S.
עוזרת למפקחת המדינה
המחלקה לשירותי התערבות מוקדמת / חינוך מיוחד

לארי הוגאן
מושל

משרד החינוך של מדינת מרילנד
המחלקה לשירותי התערבות מוקדמת / חינוך מיוחד רח'
ווסט בולטימור 200,
בולטימור, מרילנד. 21201
410-767-7770 (טלפון)
410-333-1571 (פקס)

<http://www.marylandpublicschools.org>

ניתן לקבל מסמך זה מהמחלקה לשירותי התערבות מוקדמת וחינוך מיוחד במשרד החינוך של מדינת מרילנד, בשפות
הבאות: אמהרית, ערבית, בנגלית, בורמזית, סינית, דארי, צרפתית, גוג'ראטית, האיטית, עברית, הינדית, יפנית,
קוריאנית, נפאלית, פשוט, פורטוגזית, רוסית, ספרדית, טגלוג, טורקית, אורדו, וייטנאמית.

תוכן עניינים

1	הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים
2	שפת אם
2	דואר אלקטרוני
2	הודעה מראש בכתב
2	הודעה
3	תוכן הודעה כתובה
3	הסכמה
3	הסכמה הורית
4	תוכנית החינוך הפרטנית חלק ב'
4	הסכמה הורית להערכה הראשונית:
4	כללים מיוחדים להערכה הראשונית של קטינים בחסות המדינה
5	הסכמה הורית לשירותים:
5	משיכה של הסכמה הורית לשירותים:
5	הסכמה הורית להערכות מחודשות לתוכנית חינוך פרטנית לילדים ונוער בלבד
6	תיעוד מאמצים סבירים להשגת הסכמה הורית
6	דרישות הסכמה אחרות
7	תכנית שירות משפחתית מותאמת חלק ג'
7	הסכמה הורית לקבלת שירותים באמצעות תכנית שירות משפחתית מותאמת
7	זכות הורית לסרב לשירותים הניתנים באמצעות תכנית שירות משפחתית מותאמת
7	הסכמה הורית להערכות מחודשות עבור תכנית שירות משפחתית מותאמת לילדים בלבד
7	הערכה חינוכית עצמאית
7	הגדרות:
8	קריטריונים של סוכנות ציבורית
8	זכות ההורה להערכה על חשבון הציבור
8	הערכה ביוזמת ההורה:
9	בקשה להערכה מטעם שופט לדין מינהלי
9	תחליף הורה (Surrogate Parents)
9	קריטריונים לתחליף הורה:
9	חיסיון מידע
10	הגדרות:
10	אמצעי הגנה:
11	הסכמה
12	זכויות גישה:
12	תיעוד גישה
13	תיקון התיקים לבקשת ההורה
13	נהלים להשמדת מידע:
13	זכויות ילדים:
14	מידע משמעותי:
14	הטלת משמעת על ילדים עם מוגבלויות
13	הגדרות:
14	סמכות סגל בית הספר
15	שירותים
16	קביעת התגלמות:

16	..... נסיבות מיוחדות
17	..... שינוי שיבוץ
17	..... ערעור על צעד משמעותי:
18	..... טרם נקבע שהילד זכאי
18	..... הפניה ופעולה מצד הרשויות לאכיפת החוק והמשפטיות:
19	..... שיבוץ הורי חד-צדדי של הילדים בבית ספר פרטי על חשבון הציבור
19	..... הגבלה על החזר
20	..... העברה של זכויות הוריות בגיל בגירות
21	..... פתרון מחלוקות
21	..... גישור:
22	..... פגישה לעידוד גישור:
22	..... ההבדל בין תלונה ברמת המדינה לתלונה בגין הליך הוגן
23	..... תלונה ברמת המדינה
24	..... פתירת תלונה ברמת המדינה
24	..... פתירת תלונה ברמת המדינה הכפופה לשימוע הליך הוגן:
24	..... תלונת הליך הוגן
25	..... תוכן תלונת הליך הוגן
25	..... תשובה לתלונת הליך הוגן
26	..... דיות ההודעה
26	..... סטטוס של הילד במהלך ההליכים:
27	..... תהליך פתרון
27	..... התאמות לתקופת הפתרון של 30 ימים קלנדריים
28	..... הסכם פתרון פשרה
28	..... שימוע הליך הוגן
28	..... שופט לדין מינהלי
29	..... נשוא תלונת הליך הוגן
29	..... זכויות שימוע
29	..... חשיפה נוספת של מידע:
29	..... זכויות ההורה
29	..... החלטת השימוע
30	..... תלונת הליך הוגן נפרדת
30	..... קווי זמן ונוחיות השימוע
30	..... שימוע הליך הוגן מזורז
31	..... החלטת השימוע
31	..... סופיות החלטת השימוע
31	..... ערעור
31	..... שכר טרחה של עורכי הדין
33	..... צרופה: טבלת השוואה תהליכי פתרון סכסוכי IDEA

הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים
34 C.F.R. § 300.504 and § 303.421 and § 303.404

ההודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים כוללת הסבר מלא בדבר זכויות הוריות במתכונת קלה להבנה ובשפת האם של ההורה, היכן שאפשר. הודעה זו בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים חלה על ילדים עם מוגבלויות ולמשפחות לפי החוק הפדרלי, חוק חינוך תלמידים עם מוגבלויות.

ההגנות הכלולות במסמך זה נקבעו על ידי חוק החינוך הפדרלי לתלמידים עם מוגבלויות (IDEA), 20 U.S.C. § 1400 והמשכו, על ידי קוד הרגולציה הפדרלי (CFR) 34 CFR § 300.1 (CFR) והמשכו, תוכנית החינוך הפרטנית ו-34 CFR § 303.1 (תכנית שירות משפחתית מותאמת) והפרקים הבאים לקוד הרגולציה של מדינת מרילנד או תקבע, תשמור ותיישם אמצעי הגנה פרוצדורליים העומדים בדרישות ה-IDEA. היכן שהדבר מתאים, הודעה זו תצביע על הסעיפים שיחולו או על חלק ב' או על חלק ג' ל-IDEA על ידי כך שיוורו על תוכנית החינוך הפרטנית עבור חלק ב' ועל תכנית שירות משפחתית מותאמת עבור חלק ג'.

עבור ילדים ומשפחות המקבלים שירותים באמצעות תוכנית שירות משפחתית מותאמת, על ההורים לקבל עותק של אמצעי ההגנה הפרוצדורליים:

- לצד הודעה מראש בכתב, כולל הזמן שבו ספק שירותי ההתערבות המוקדמת מציע, או מסרב, להתחיל או לשנות את הזיהוי, ההערכה, או ההצבה של הילד, או מתן שירותי ההתערבות המוקדמת לילד ולמשפחתו;
- כאשר הילד מופנה לשירותי התערבות מוקדמת לפי חלק ג'; או
- עם עותק של מדיניות המדינה בדבר מערכת התשלומים כאשר משיגים הסכמה בדבר שירותי התערבות מוקדמת.

עבור ילדים המקבלים שירותים באמצעות תוכנית החינוך הפרטנית, על ההורים לקבל עותק של מסמך אמצעי ההגנה הפרוצדורליים אחת לשנה, אלא שסוכנות ציבורית נדרשת לתת להורים עותק נוסף של המסמך:

- בעת ההפניה הראשונית או בקשת ההורה להערכה;
- בעת קבלת התלונה הראשונה בכתב ברמת המדינה במהלך שנת הלימודים;
- בעת קבלת התלונה הראשונה להליך הוגן במהלך שנת הלימודים;
- כאשר מתקבלת החלטה לנקוט בפעולה משמעתית; ו-
- בעת בקשת ההורה.

סוכנות ציבורית תוכל לשים עותק נוכחי של ההודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים באתר האינטרנט שלה, במידה שקיים אתר אינטרנט כזה.

המסמך בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים כולל הסבר מלא בדבר זכויות ההורים במתכונת קלה להבנה ובשפת האם של ההורה, אלא אם כן הדבר איננו מעשי בכירור. במידה ששפת האם או צורת תקשורת אחרת של ההורה איננה שפה כתובה, הסוכנות הציבורית תפעל לתרגם את אמצעי ההגנה הפרוצדורליים בעל פה או בדרכים אחרות לשפת האם של ההורה או לצורת תקשורת אחרת. על הסוכנות הציבורית לשמור על ראיות בכתב על מנת לתעד את תרגום ההודעה וכי ההורים הבינו את תוכנם של אמצעי ההגנה הפרוצדורליים.

שפת אם

תוכנית החינוך הפרטנית ותכנית השירות המשפחתית המותאמת 34 C.F.R. § 300.612, § 300.29, § 303.421, and § 303.25

להורים הזכות לקבל מידע בשפה שאותה הם מבינים.

שפת אם, כאשר זו משמשת לאדם בעל בקיאות מוגבלת באנגלית, פירושה כלהלן:

- השפה שבה משתמש אותו אדם בדרך כלל, או במקרה של ילד, השפה שמשמשת את הורי הילד בדרך כלל;
- בכל מגע ישיר עם הילד (כולל הערכה של הילד), השפה שבדרך כלל משמשת את הילד בבית או בסביבת הלמידה.

עבור אדם חירש או עיוור, או אדם ללא שפה כתובה, צורת התקשורת הינה זו המשמשת את האדם בדרך כלל (כגון שפת סימנים, ברייל או תקשורת בעל פה).

הורים עשויים לבקש שתכנית השירות המשפחתית המותאמת או התוכנית החינוך הפרטנית של ילדם תתורגם לשפת האם של ההורים. במידה שיותר מאחוז אחד (1%) מאוכלוסיית התלמידים במערכת בתי הספר המקומית דובר את שפת האם המדוברת על ידי ההורים, על אנשי סגל מתאימים מבית הספר לספק להורים את המסמך המתורגם בתוך 30 יום מתאריך הבקשה. דרישת אחוז אחד זו גם נדונה בסעיף הגישור של מסמך זה.

דואר אלקטרוני

תוכנית החינוך הפרטנית

ותכנית שירות

משפחתית מותאמת

34 C.F.R. § 300.505

הורים יוכלו לבחור לקבל הודעות באופן אלקטרוני במידה שאפשרות זו זמינה. במידה שסוכנות ציבורית מציעה להורים לבחור קבלת מסמכים באמצעות דוא"ל, ההורה עשוי לבחור לקבל את הדברים הבאים באמצעות דוא"ל:

- הודעה מראש בכתב;
- הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים; ו-
- הודעות הקשורות לבקשה להליך הוגן.

הודעה מראש בכתב

תוכנית החינוך הפרטנית ותכנית השירות המשפחתית המותאמת

34 C.F.R. §§ 300.503 and 303.421

להורים תהא הזכות לקבל מידע בכתב באשר לפעולות של הסוכנות הציבורית בקשר לשירותי ההתערבות המוקדמת או החינוך המיוחד או שירותים קשורים של ילדם.

הודעה:

על סוכנות ציבורית לתת להורים הודעה בכתב זמן סביר לפני שזאת מציעה, או מסרבת, להתחיל או לשנות את:

- הזייהוי;
- ההערכה;

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

- התכנית החינוכית;
- השיבוץ החינוכי של ילד
- מתן חינוך ציבורי מתאים בחינם (FAPE) לילד; או
- מתן שירותי התערבות מוקדמת לילד ולמשפחת הילד באמצעות תכנית שירות משפחתית מותאמת, או
- מתן חינוך מיוחד ושירותים קשורים לילד באמצעות תוכנית החינוך הפרטנית.

כאשר הודעה בכתב קשורה לפעולה הדורשת הסכמה הורית, הסוכנות הציבורית עשויה לתת הודעה בכתב באותה העת.

תוכן הודעה כתובה:

עבור ילדים ומשפחת המקבלים שירותים באמצעות תכנית שירות משפחתית מותאמת, על ההודעה הכתובה:

- לתאר את הפעולה המוצעת או המסורבת;
- להסביר את הסיבות לנקיטת הפעולה; ו-
- לכלול אמצעי הגנה פרוצדורליים.

עבור ילדים המקבלים שירותים באמצעות תוכנית חינוך פרטנית, על ההודעה הכתובה:

- לתאר את הפעולה/ות שהסוכנות הציבורית הציעה או סירבה לנקוט;
- להסביר מדוע הסוכנות הציבורית מציעה או מסרבת לנקוט בפעולה/ות;
- לתאר כל הליך הערכה, אומדן, תיעוד או דיווח שהסוכנות הציבורית השתמשו בהם בהחליטם להציע או לסרב לפעולה/ות;
- לכלול הצהרה שלהורים יש הגנות לפי הוראות אמצעי ההגנה הפרוצדורליים של ה-IDEA;
- לומר להורים כיצד יוכלו להשיג תיאור של אמצעי ההגנה הפרוצדורליים במידה שהפעולה שהסוכנות הציבורית הציעה אותה או סירבה לה איננה ראשונית להערכה;
- לכלול משאבים עבור הורים ליצירת קשר לקבלת עזרה בהבנת ה-IDEA;
- לתאר ברירות כלשהן אחרות שצוות תוכנית החינוך הפרטנית של הילד שקל והסיבות שבגינן הברירות הללו נדחו; ו
- לספק תיאור של סיבות אחרות מדוע הסוכנות הציבורית הציעה את או סירבה לפעולה.

הסכמה

תוכנית החינוך הפרטנית

תכנית השירות המשפחתית המותאמת

34 C.F.R. § 300.300 and 34 C.F.R. § 303.420

הסכמה הורית:

על סוכנות ציבורית להשיג הסכמה הורית על מנת לערוך הערכה לילד, הן לצורך התערבות מוקדמת והן לצורך חינוך מיוחד ושירותים קשורים, וזאת לפני שתספק את ההתערבות המוקדמת החינוך המיוחד והשירותים הקשורים בפעם הראשונה. להורים תהא הזכות למשוך את הסכמתם בכל עת. קיימים מספר חריגים להסכמה עבור הערכה.

הסכמה פירושה שההורים:

- הודיעו באופן מלא על כל המידע הרלוונטי לפעילות שבגינה התבקשה ההסכמה, בשפת האם שלהם או בצורת תקשורת אחרת;
- מבינים ומסכימים בכתב לביצוע הפעילות שבעטייה התבקשה הסכמתם. ההסכמה מתארת את אותה פעילות ומפרטת את התיעוד (ככל שקיים)

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

שיפורם ומבהירה למי התייעוד יישלח; ו-1-

- מבינים שמתן ההסכמה הוא וולונטרי ושניתן למשוך אותה בכל עת.

במידה שההורים מושכים את הסכמתם, אין הדבר מבטל את פעולה שהתרחשה בין הזמן שהסוכנות הציבורית קיבלה את ההסכמה ועד לפני משיכתה.

במידה שההורים מושכים את ההסכמה שנתנו בכתב עבור ילדם לצורך קבלת שירותי חינוך מיוחד, לאחר שהילד קיבל באופן ראשוני חינוך מיוחד ושירותים קשורים, הסוכנות הציבורית איננה נדרשת לתקן את תיקי החינוך של הילד על מנת להסיר כל אזכור של קבלת חינוך מיוחד ושירותים קשורים מצד הילד בשל משיכת ההסכמה.

תוכנית החינוך הפרטנית – חלק ב'

הסכמה הורית להערכה הראשונית:

על סוכנות ציבורית לקבל הסכמה הורית לפני שתערוך את ההערכה הראשונית של הילד על מנת לקבוע אם הוא זכאי לחינוך מיוחד ושירותים קשורים, וזאת לפני שהוא מקבל שירותי חינוך מיוחד ושירותים קשורים בפעם הראשונה.¹ לפני שסוכנות ציבורית תוכל לערוך הערכה ראשונית של הילד על מנת לקבוע האם הילד זכאי לחינוך מיוחד ושירותים קשורים, על הסוכנות הציבורית:

- לספק להורים הודעה מראש בכתב בדבר הפעולה המוצעת; ו-1
- להשיג הסכמה מדעת מההורים לפני עריכת ההערכה הראשונית; ו-1
- לספק להורים עותק של ההודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים בנוסף להודעה כתובה מראש.

על הסוכנות הציבורית לבצע מאמצים סבירים להשיג הסכמה מדעת עבור ההערכה הראשונית על מנת להחליט האם הילד הוא בעל מוגבלות הנדרש למתן חינוך מיוחד ושירותים קשורים. במידה שהורה של ילד הרשום לבית ספר ציבורי או המבקש להירשם לבית ספר ציבורי איננו מספק הסכמה להערכה ראשונית, או במידה שההורים אינם מגיבים לבקשה לספק הסכמה, הסוכנות הציבורית יכולה, אך איננה מחויבת, לחתור לביצוע ההערכה הראשונית של הילד באמצעות ניצול של אמצעי ההגנה הפרוצדורליים הנדונים להלן במסמך זה, כגון גישור או תלונת הליך הוגן.²

במידה שהורה של ילד, שמקבל חינוך ביתי או ששובץ בבית ספר פרטי באמצעות הוריו ועל חשבונם, איננו מספק הסכמה להערכה הראשונית או ההערכה המחודשת, או שההורים אינם מגיבים לבקשה לספק הסכמה, הסוכנות הציבורית לא תוכל להשתמש בנהלי העקיפה המתוארים לעיל.³

אין לפרש הסכמת הורה להערכה הראשונית גם כמתן הסכמה לסוכנות הציבורית להתחיל במתן שירותי התערבות מוקדמת או חינוך מיוחד ושירותים קשורים לילדם.

כללים מיוחדים להערכה הראשונית של קטינים בחסות המדינה:

במידה שקטין נמצא תחת חסות המדינה ואיננו מתגורר עם ההורים שלו/שלה, הסוכנות הציבורית אינה נדרשת לקבל את הסכמת ההורים להערכה ראשונית המבקשת לקבוע האם הילד הינו

¹ 34CFR § 300.300(a)

² 34CFR § 300.300(a)(3)(i)

³ 34CFR § 300.300(d)(4)(i-ii)

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

בעל מוגבלות, אם:

- למרות שנעשו מאמצים סבירים לעשות כן, הסוכנות איננה מוצאת את הורי הילד;
- זכויות ההורים נשללו בהתאם לחוקי המדינה; או
- שופט המחזה את הזכות לקבל החלטות חינוכיות ולהסכים לביצוע הערכה ראשונית לכל אדם אחר מלבד ההורה.

הסכמה הורית לשירותים:

על סוכנות ציבורית להשיג הסכמה מדעת לפני שתספק חינוך מיוחד ושירותים קשורים לילד בפעם הראשונה. על סוכנות ציבורית נאסר להשתמש בהליכי גישור או הליך הוגן על מנת להשיג הסכמה או פסיקה שניתן לספק חינוך מיוחד או שירותים קשורים לילד ללא הסכמה הורית, במידה שההורים:

- מסרבים לתת את הסכמתם שילדם יקבל חינוך מיוחד ושירותים קשורים; או
- אינם מגיבים לבקשה לתת הסכמה למתן חינוך מיוחד או שירותים קשורים בפעם הראשונה.

במידה שההורים מסרבים לתת את הסכמתם לכך שילדם יקבל חינוך מיוחד ושירותים קשורים בפעם הראשונה, או במידה שההורים אינם מגיבים לבקשה לתת הסכמה, הסוכנות הציבורית:

- איננה נחשבת כמפרה את הדרישה לספק חינוך ציבורי מתאים בחינם לילדם; ו-
- איננה נדרשת לערוך פגישת תוכנית חינוך פרטנית או לפתח תוכנית חינוך פרטנית עבור ילדם.

משיכה של הסכמה הורית לשירותים:

במידה שהורה של ילד מושך הסכמה בכתב להמשך מתן חינוך מיוחד ושירותים קשורים, בכל עת לאחר שהסוכנות הציבורית החלה בהספקה ראשונית של חינוך מיוחד ושירותים קשורים, הסוכנות הציבורית:

- לא תידרש לתקן את תיקי החינוך של הילד על מנת להסיר כל התייחסות לכך שהילד קיבל חינוך מיוחד ושירותים קשורים בשל משיכת ההסכמה;
- לא תוכל להמשיך לתת חינוך מיוחד ושירותים קשורים לילד, אולם חייבת לספק הודעה כתובה מראש להורה בדבר בקשת ההורה להפסיק כל חינוך מיוחד ושירותים קשורים, לפני הפסקת מתן החינוך המיוחד והשירותים הקשורים;
- לא תוכל להשתמש בהליכי גישור או הליך הוגן על מנת להשיג הסכמה או פסיקה שניתן לספק את השירותים לילד;
- לא תיחשב כמפרה את הדרישה לספק חינוך ציבורי מתאים בחינם לילד בשל אי-מתן חינוך מיוחד או שירותים קשורים נוספים; ו-
- לא תידרש לכנס פגישה של צוות תוכנית חינוך פרטנית או לפתח תוכנית חינוך פרטנית עבור הילד לשם המשך מתן חינוך מיוחד או שירותים קשורים נוספים.

משיכת ההסכמה איננה מבטלת פעולה שהתרחשה בין הזמן שהסוכנות הציבורית קיבלה הסכמה ועד לפני משיכת הסכמה.

הסכמה הורית להערכות מחודשות לתוכנית חינוך פרטנית לילדים ונוער בלבד:

על סוכנות ציבורית להשיג הסכמה מדעת לפני שתערוך הערכה מחודשת לילד, אלא אם כן הסוכנות הציבורית תוכל להוכיח:

- שנקטה בצעדים סבירים להשיג הסכמה הורית להערכה מחדש; ו-
- שההורה לא הגיב.

במידה שההורים מסרבים לאשר הערכות חדשות, הסוכנות הציבורית תוכל, אך לא תידרש, לחתור לעקוף את סירוב ההורה על ידי שימוש בהליכי גישור או הליך הוגן על מנת לערער על סירוב ההורה לתת הסכמה. כמו במקרה של הערכה ראשונית, הסוכנות הציבורית איננה מפרה את חובותיה לפי ה-IDEA במידה שתסרב לחתור להערכות חדשות.

תיעוד מאמצים סבירים להשגת הסכמה הורית:

סוכנות ציבורית נדרשת לשמר תיעוד בדבר מאמצים סבירים להשגת הסכמה הורית עבור ההערכות הראשוניות, על מנת לספק חינוך מיוחד ושירותים נלווים בפעם הראשונה, לשם הערכות מחודשות, ועל מנת לאתר הורים של קטינים שבחסות המדינה לשם הערכות ראשוניות.

על התיעוד לכלול רישום של ניסיונות הסוכנות הציבורית להשיג הסכמה הורית, כגון:

- רישומים מפורטים של שיחות טלפון שבוצעו או ניסיונות לבצע שיחות, ואת תוצאות השיחות הללו;
- העתקים של תכתובות שנשלחו להורים ותשובות כלשהן שהתקבלו; ו-
- רישומים מפורטים בדבר ביקורים שבוצעו בבית ההורה או במקום עבודתו ותוצאות ביקורים אלה.

דרישות הסכמה אחרות:

הסכמה הורית איננה נדרשת לפני שסוכנות ציבורית:

- בוחנת את הנתונים הקיימים כחלק מההערכה הראשונית או המחודשת של ילדכם; או
- עורכת עבור ילדכם מבחן או הערכה אחרת הנערכת לכל הילדים אלא אם כן, לפני אותו מבחן או הערכה, הסכמה נדרשת מכלל ההורים של כלל הילדים.

הסוכנות הציבורית לא תוכל להשתמש בסירוב של הורה לאשר על מנת לסרב לספק כל שירות, הטבה או פעילות אחרים להורה או לילד.

במידה שהורים מחנכים את ילדם בבית או רושמים את ילדם בבית ספר פרטי על חשבונם, סוכנות ציבורית לא תוכל להשתמש בהליכי גישור או הליך הוגן על מנת לעקוף הסכמה, והסוכנות הציבורית איננה נדרשת להחשיב את הילד כזכאי לקבל שירותים לפי 300.132-300.144 CFR § 34, במידה ש-:

- ההורה אינו נותן את הסכמתו להערכה הראשונית או המחודשת של ילדם; או
- ההורה איננו מגיב לבקשה לתת הסכמה.

בנוסף לפעולות הטעונות הסכמה הורית לדרישת ה-IDEA (הערכה ראשונית, מתן שירותים התחלתי והערכה מחודשת), חוקי מדינת מרילנד דורשים שצוות תוכנית החינוך הפרטנית ישיג הסכמה בכתב של הורה במידה שהצוות מציע:

- לרשום את הילד בתוכנית חינוך אלטרנטיבית שאיננה מפיקה או מספקת נקודות זכות לתעודת בגרות מבי"ס תיכון של מרילנד;
- לזהות את הילד לטובת הערכה חינוכית אלטרנטיבית המישרת קו עם תכנית הלימודים האלטרנטיבית של המדינה; או

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

- לכלול ריסון או בידוד בתוכנית החינוך הפרטנית על מנת לטפל בהתנהגות של הילד כמתואר ב-COMAR 13A.08.04.05.

במידה שהורה איננו נותן הסכמה בכתב לאף אחת מהפעולות המוצעות המפורטות לעיל, על צוות התוכנית החינוך הפרטנית לשלוח להורה הודעה בכתב בדבר זכויות ההסכמה שלהם לא יאוחר מחמישה (5) ימי עסקים לאחר פגישת צוות התוכנית החינוך הפרטנית, שתיידע אותם:

- שלהורה יש את הזכות או להסכים או לסרב לאשר את הפעולה המוצעת; ו-
- במידה שהורה איננו נותן הסכמה בכתב או סירוב בכתב בתוך חמישה עשר (15) ימי עסקים מפגישת צוות התוכנית החינוך הפרטנית, יוכל צוות התוכנית החינוך הפרטנית ליישם את הפעולה המוצעת.

במידה שהורה מסרב לאשר את של הפעולות המוצעות המפורטות לעיל, תוכל הסוכנות הציבורית להשתמש באפשרויות לפתרון סכסוכים המפורטות בתקנת חינוך §8-413 (גישור או הליך הוגן) על מנת לפתור את העניין.

תכנית שירות משפחתית מותאמת - חלק ג'

הסכמה הורית לקבלת שירותים באמצעות תכנית שירות משפחתית מותאמת:

על ההורים לתת הסכמה מדעת בכתב לפני:

- כל הסינונים, ההערכות והאומדנים שעוברים הילד ומשפחתו
- התחלת מתן שירותי ההתערבות המוקדמת והערכות נוספות
- במידה שהסכמה בכתב אינה ניתנת, הסוכנות המקומית המובילה תעשה מאמצים סבירים להבטיח שההורה:
  - מודע באופן מלא לאופי ההערכה והאומדן או השירותים שיהיו זמינים; ו-
  - מבין שהילד לא יוכל לקבל את ההערכה והאומדן או את השירותים אלא אם הסכמה בכתב ניתנת.

להורים גם תהא הזכות לסרב לשירותים:

הורה של ילד זכאי יוכל לקבוע האם הם, ילדם, או בני משפחה אחרים יקבלו או יסרבו לשירות התערבות מוקדמת כלשהו ויוכלו לסרב לשירות זה לקבל שקודם קיבלו אותו מבלי לסכן שירותי התערבות מוקדמת אחרים. במידה שהורה מקבל שירותי התערבות מוקדמת עבור ילד בגיל שלוש ומעלה באמצעות תכנית שירות משפחתית מותאמת מורחבת, יש לכלול בה מרכיב חינוכי. במידה שהורה איננו מעוניין במרכיב החינוכי, הם אינם זכאים לקבל שירותי התערבות מוקדמת.

הסכמה הורית להערכות ואומדנים חדשים:

על סוכנות ציבורית להשיג הסכמה מדעת לפני שתערוך הערכות פרטניות נוספות ואומדנים לילד. במידה שהורה איננו נותן את הסכמתו, הסוכנות המובילה צריכה לעשות מאמצים סבירים על מנת להבטיח שההורה:

- מודע באופן מלא לאופי ההערכה והאומדן של הילד שיהיו זמינים; ו-
- מבין שהילד לא יוכל לקבל את ההערכה והאומדן אלא אם ייתן את הסכמתו.

במידה שההורים מסרבים לאשר את הערכות ואומדנים נוספים, הסוכנות הציבורית לא תוכל להשתמש בהליכי הליך הוגן על מנת לערער על סירוב ההורה לתת הסכמה.

הערכה חינוכית עצמאית

תוכנית החינוך הפרטנית בלבד

34CFR § 300.502

במידה שההורה לא מסכים עם הערכה שהושלמה על ידי הסוכנות הציבורית, לא הורה תהא הזכות לבקש שהילד יוערך על ידי אדם שאיננו מועסק על ידי הסוכנות הציבורית. רק הורים של ילד בעל מוגבלות לפי חלק ב' יהיו זכאים להערכה עצמאית.

הגדרות:

- הערכת חינוך עצמאית פירושה הערכה הנערכת על ידי אנשי סגל בעלי הכשרה מתאימה שאינם מועסקים על ידי הסוכנות הציבורית האחראית לחינוך הילד; ו-
- על חשבון הציבור פירושו שהסוכנות הציבורית משלמת את מלוא עלות ההערכה או מבטיחה שההערכה מסופקת בדרך אחרת ללא עלות עבור ההורים.

להורים תהא הזכות להשיג הערכת חינוך עצמאית של ילדם לפי IDEA בכפוף לנהלים המפורטים להלן. הסוכנות הציבורית תספק להורים, לפי בקשה לקבלת הערכת חינוך עצמאית, מידע לגבי:

- היכן ניתן להשיג הערכת חינוך עצמאית; ו-
- הקריטריונים של הסוכנות הציבורית החלים על הערכת חינוך עצמאית.

קריטריונים של סוכנות ציבורית:

כאשר נערכת הערכת חינוך עצמאית על חשבון הציבור, הקריטריונים שלפיהם מושגת הערכת חינוך עצמאית, כולל מיקום ההערכה והכשרתו של הבודק, חייבים להיות זהים לקריטריונים שבהם הסוכנות הציבורית משתמשת כאשר היא מתחילה הערכה, ככל שהקריטריונים הללו עולים בקנה אחד עם זכויות של הורה להערכת חינוך עצמאית. למעט הקריטריונים המתוארים לעיל, הסוכנות הציבורית לא תטיל תנאים או לוחות זמנים הקשורים להשגת הערכת חינוך עצמאית על חשבון הציבור.

זכות ההורה להערכה על חשבון הציבור:

ההורים זכאים להערכת חינוך עצמאית אחת בלבד על חשבון הציבור בכל פעם שהסוכנות הציבורית עורכת הערכה, במידה ש:

- ההורים אינם מסכימים עם הערכה שהושגה על ידי הסוכנות הציבורית;⁴ או
- ההורים מגישים לסוכנות הציבורית בקשה בכתב להערכת חינוך שנעשית על ידי סוכנות ציבורית, והסוכנות הציבורית:
  - איננה נותנת מענה לבקשה תוך 30 יום; או
  - מאשרת את הבקשה אבל הפגישה בעניין הערכת החינוך לא מתקיימת, וזאת שלא באשמת ההורים, תוך:
    - שישים (60) יום מן המועד בו התקבלה הבקשה אצל סוכנות ציבורית; או
    - אם המדינה נמצאת במצב חירום שהוצהר על ידי המושל, תשעים (90) יום מן המועד בו התקבלה הבקשה אצל הסוכנות הציבורית.

במידה שההורים ביקשו הערכת חינוך עצמאית על חשבון הציבור, על הסוכנות הציבורית, ללא דיחוי מיותר, לאשר את הבקשה ולייעץ להורים בדבר התהליך לארגון ההערכה על חשבון הציבור, או לסרב לבקשה ולהגיש בקשה לשימוע הליך הוגן.

במידה שסוכנות ציבורית יוזמת שימוע הליך הוגן וההחלטה הסופית הינה שהערכת הסוכנות הייתה מוצדקת, להורים עדיין תהא הזכות להערכת חינוך עצמאית, אך לא על חשבון הציבור.

במידה שההורים ביקשו הערכת חינוך עצמאית, סוכנות ציבורית עשויה לבקש את מההורים את הסיבה שבגינה ההורים מתנגדים להערכה הציבורית. אולם, ההסבר של ההורים

איננו נדרש והסוכנות הציבורית לא תוכל לעכב בצורה בלתי סבירה את מתן הערכת החינוך העצמאית על חשבון הציבור או התחלת השימוע להליך הוגן על מנת להגן על הערכת הסוכנות הציבורית.

הערכה ביוזמת ההורה:

להורים לעולם תהא הזכות להשיג הערכת חינוך עצמאית ממומחים מוסמכים שנבחרו על ידם, על חשבונם. על הסוכנות הציבורית וצוות תוכנית החינוך הפרטנית לשקול את התוצאות של ההערכות ביוזמת ההורים, במידה שזו עומדת בקריטריונים של סוכנות ציבורית, בבואם לקבל החלטות כלשהן בקשר להוראת "החינוך הציבורי המתאים בחינם" החלה על הילד.⁵ ניתן להציג את תוצאות ההערכה הפרטית ביוזמת ההורים כראיה בשימוע הליך הוגן בקשר לילד.

בקשה להערכה מטעם שופט לדין מינהלי:

במידה ששופט לדין מינהלי במשרד לשימועים מנהליים מבקש הערכת חינוך עצמאית כחלק מהליך שימוע הוגן, עלות ההערכה חייבת להיות על חשבון הציבור.

תקליף הורה (Surrogate Parents)

תוכנית החינוך הפרטנית ותכנית השירות המשפחתית המותאמת

34 C.F.R. § 300.519 and § 303.422

- הסוכנות המקומית המובילה, מערכת בתי הספר המקומית, או במקרים מסוימים שופט, יוכלו למנות תקליף הורה שייצג את הילד במידה ש-:
- לא ניתן לזהות את ההורה;
  - הסוכנות הציבורית, לאחר מאמצים סבירים, לא הצליחה למצוא את הורי הילד; או
  - הילד נמצא בחסות מדינת מרילנד.
  - על הסוכנות המובילה לעשות מאמצים סבירים להבטיח שתקליף הורה ימונה לא יותר מ-30 יום אחרי שקבעה סוכנות ציבורית שהילד צריך תקליף הורה.

קריטריונים לתקליף הורה:

- אין ניגוד-אינטרסים אל מול צרכיו של הילד
- הינו בעל ידע וכישורים המבטיחים ייצוג מספק של הילד
- איננו עובד של מדינת מרילנד ואיננו מועסק אצל ספק שירות הקשור במתן התערבות מוקדמת או שירותים אחרים לילד או למשפחתו

ברגע שמונה כתקליף הורה, יהיה לתקליף הורה את אותן הזכויות כמו הורה לכל עניין.

- תקליף הורה לא ייחשב לעובד סוכנות. הסיבה לכך היא שסוכנות ציבורית משלמת לו עבור זאת.

הסוכנות המקומית המובילה או מערכת בתי הספר המקומית תיידע את המפקחת על בתי הספר של המדינה, או הממונה מטעמה, בדבר מינוי התקליף הורה. תקליף הורה יוכל לייצג את הילד בכל העניינים הקשורים ל-:

---

⁵ 34CFR § 303.502(c)

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

- הערכה ואומדן של הילד;
- פיתוח ויישום של תכנית שירות משפחתית מותאמת עבור הילד, כולל הערכות שנתיות וסקירות תקופתיות;
- פיתוח, סקירה ותיקון של תוכנית החינוך הפרטנית של הילד;
- הספקה שוטפת של שירותי התערבות מוקדמת לילד ולמשפחה באמצעות תכנית שירות משפחתית מותאמת; או
- מתן חינוך מיוחד ושירותים קשורים לילד באמצעות תוכנית החינוך הפרטנית.

חיסיון מידע

תוכנית החינוך הפרטנית ותכנית השירות המשפחתית המותאמת
34CFR §§ 300.610-627 ו- 34CFR §§ 303.401-417

להורים תהא הזכות לסקור את התיקים של ילדם ולשאול את הסוכנות הציבורית לתקן את התיק של ילדם במידה שהם חושבים שהתיק איננו תקין. יש להשיג הסכמה הורית לפני שחרור של פרטים אישיים המאפשרים זיהוי, אולם הסכמתך איננה נדרשת בנסיבות מסוימות, כמתואר להלן. להורים תהא הזכות לצפות שהסוכנות הציבורית תשמור על חיסיון תיקי ההתערבות המוקדמת או החינוך של ילדם ולבקש שהסוכנות הציבורית תשמיד את הפרטים החינוכיים כאשר אלו כבר אינם נדרשים על מנת לספק התערבות מוקדמת או שירותים חינוכיים.

הגדרות:

השמדה פירושה השמדה פיזית או מחיקת פרטים מזהים אישיים מתוך המידע, כך שכבר לא ניתן יהיה לזהות את בעל הפרטים מתוך המידע.

תיקי חינוך פירושם סוג התיעוד המכוסה על ידי ההגדרה של "תיקים חינוכיים" בחלק 99 של ה-34CFR (התקנות המיישמות את חוק הזכויות החינוכיות ופרטיות המשפחה [FERPA] משנת 1974).

תיקי התערבות מוקדמת פירושם כל התיקים הנוגעים לילד והטעוניהם איסוף, שימור או שימוש לפי חלק ג' ל-IDEA והתקנות בחלק זה.

סוכנות משתפת פירושה כל סוכנות או מוסד האוספים, שומרים או משתמשים פרטים אישיים המאפשרים זיהוי, או שמהם מושגים פרטים לפי חלק ב' ל-IDEA. לפי חלק ג', סוכנות משתפת כוללת את הסוכנות המובילה וספקי שירות התערבות מוקדמת וכל אדם או ישות המספקים שירותי התערבות מוקדמת כלשהם. אין זה כולל מקורות מפנים ראשיים, או סוכנויות ציבוריות (כגון State Medicaid או תוכנית CHIP) או ישויות פרטיות (כגון חברות ביטוח פרטיות) הפועלות אך ורק כמקורות מימון עבור שירותי חלק ג'.

פרטים אישיים המאפשרים זיהוי כוללים:

- שם הילד, הוריי הילד, או בני משפחה אחרים;
- כתובת של הילד;
- פרט מזהה אישי, כגון מספר הביטוח הלאומי של הילד; או
- רשימה של מאפיינים אישיים או מידע אחר שיאפשר את זיהוי הילד במידה בסבירה של ודאות.

עבור ילדים המקבלים תכנית שירות משפחתית מותאמת, פרטים אישיים המאפשרים זיהוי כוללים:

- פרטים מזהים עקיפים, כגון תאריך הלידה, מקום הלידה של הילד ושם הנעורים של

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

אמו;

- מידע אחר, לבדו או בצירוף, אשר קשור או שניתן לקשרו לילד ספציפי שיאפשר לאדם סביר בקהילת שירותי ההתערבות המוקדמים, שאין לו ידע אישי על הנסיבות הרלוונטיות, לזהות את הילד במידה בסבירה של ודאות; או
- מידע המתבקש על ידי אדם שהסוכנות או המוסד החינוכיים מאמינים שיודע את זהות התלמיד שאליו מתייחסים התיק החינוכי.

אמצעי הגנה:

כל סוכנות משתתפת תגן על חיסיון הפרטים האישיים המאפשרים זיהוי בשלבי האיסוף, האחסון, החשיפה וההשמדה. פקיד אחד של סוכנות ציבורית יהיה אחראי להגנה על חיסיון פרטים אישיים המאפשרים זיהוי. בנוסף לדרישות של אמצעי ההגנה הפרוצדורליים, חוקים ותקנות של הממשל הפדרלי והמדינה גם משפיעים על ההגנה של תיקים חינוכיים. על כל עובדי הסוכנות הציבורית, האוספים או המשתמשים בפרטים אישיים המאפשרים זיהוי, לקבל הדרכה לגבי המדיניות והנהלים של מדינת מרילנד לגבי החיסיון של פרטים אישיים המאפשרים זיהוי. כל סוכנות משתתפת תשמור, לטובת ביקורת ציבורית, רשימה עדכנית של שמות ותפקידים של אותם עובדים בתוך הסוכנות שעשויה להיות להם גישה לפרטים אישיים המאפשרים זיהוי.

הסכמה:

יש להשיג הסכמה הורית לפני חשיפת פרטים אישיים המאפשרים זיהוי לצדדים, מלבד לפקדי הסוכנויות המשתתפות לצורך עמידה בדרישה של חלק ב', אלא אם המידע מוכל בתיקי חינוך, והחשיפה מאושרת ללא הסכמה הורית לפי חלק 99 של ה-34C.F.R. על הסוכנות הציבורית להשיג הסכמה הורית, או את הסכמתו של ילד זכאי אשר הגיע לגיל בגירות לפי חוקי המדינה, לפני מסירה של פרטים אישיים המאפשרים זיהוי לפקידים של סוכנויות משתתפות או תשלום עבור שירותי מעבר לפי חלק ב' של IDEA (תוכנית החינוך הפרטנית-IEP); ובמידה שילד רשום, או מתכוון להירשם לבית ספר פרטי שאיננו ממוקם במחוז בית הספר של מגוריי ההורים, יש להשיג הסכמה הורית לפני מסירה של פרטים אישיים המאפשרים זיהוי לגבי הילד, בין פקידים בסוכנות החינוכית המקומית בה ממוקם בית הספר הפרטי ופקידי סוכנות החינוכית המקומית במקום מגורי ההורים.⁶

משרד החינוך של מדינת מרילנד פיתח מדיניות ונהלים עבור סוכנויות ציבוריות, כולל סנקציות, שבהם משתמשת המדינה על מנת להבטיח ציות למדיניות ולנהלים שלה, וכי קיימת עמידה בדרישות לחיסיון, בהתאם ל-IDEA ול-FERPA. במידה שארגון או אדם מאמינים שסוכנות ציבורית הפרה את דרישות החיסיון לפי IDEA, ניתן להגיש תלונה ברמת המדינה על מנת ליישב את העניין.

כל סוכנות ציבורית צריכה לקיים נהלים לגבי האופן שבו ניתנת הודעה, על מנת ליידע הורים באופן מלא לגבי הדרישות לחיסיון של פרטים אישיים המאפשרים זיהוי, כולל:

- תיאור של מידת הדיווח של ההודעה הניתנת בשפות האם של קבוצות האוכלוסיות השונות במדינה;
- תיאור של הילדים שלגביהם נשמרים פרטים אישיים המאפשרים זיהוי, וסוגי המידע המבוקש;

---

⁶ 34CFR § 300.622

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

- סיכום של מדיניות ונהלים שעל הסוכנויות המשתתפות לציית להן בכל הקשור לאחסון, השיפה לצדדים שלישיים, שימור והשמדה של פרטים אישיים המאפשרים זיהוי;
- תיאור של מדיניות ונהלים שבהם משתמשים במקרה שהורה מסרב לתת הסכמה; ו-
- תיאור של כל הזכויות של ההורים והילדים בקשר למידע זה, כולל הזכויות לפי FERPA ותקנות מיישמות בחלק 99 של ה-34CFR.

לפני כל פעילות זיהוי, מיקום או הערכה משמעותית, יש לפרסם את או להכריז על הודעה בעיתונים או באמצעי תקשורת אחרים, או בשניהם, בעלי תפוצה מספקת להודיע להורים בכל רחבי תחום השיפוט של הפעילות.

יתר על כן, אין לחשוף פרטים אישיים המאפשרים זיהוי לאף אדם מלבד פקידי של הסוכנויות המשתתפות, האוספים או המשתמשים במידע לפי IDEA, או עבור כל צורך אחר מלבד עמידה בדרישות של מתן חינוך ציבורי מתאים בחינם עבור ילד בעל מוגבלות או שירותי התערבות מוקדמת לפי IDEA. במהלך מעבר מהתערבות מוקדמת לשירותי טרום חובה (Preschool), על הסוכנות המובילה לספק הודעה למשרד החינוך של מדינת מרילנד ולמערכת בתי הספר המקומית שייתכן שהילד זכאי לשירותי חינוך מיוחד כנדרש ב-34C.F.R. § 303.209(b)(1)(i). הודעה זו תכלול את שם ותאריך הלידה של הילד ואת פרטי ההתקשרות של ההורה כנדרש ב-34C.F.R. § 303.209(b)(1) ו-34C.F.R. § 303.401. השיפוט הממוענות בהפניה ופעולה מצד רשויות אכיפת החוק והמשפט בקשר לדיווח על פשע, שבוצע על ידי ילד בעל מוגבלות, אינן טעונות הסכמה הורית ככל שההעברה מותרת לפי FERPA.

זכויות גישה:

עבור ילדים ומשפחות המקבלים שירותי התערבות מוקדמת, הסוכנות המובילה המקומית תספק להורים עותק ראשוני של תיק ההתערבות המוקדמת של ילדם ללא עלות עבור ההורים. על הסוכנות המובילה המקומית גם לספק ללא עלות עבור ההורים, עותק של כל הערכה, אומדן של הילד, אומדן של המשפחה, ותכנית שירות משפחתית מותאמת בהקדם האפשרי לאחר כל פגישת תכנית שירות משפחתית מותאמת. כל סוכנות ציבורית תתיר להורים לבדוק ולסקור תיקי חינוך כלשהם הקשורים לילדם שסוכנות הציבורית אספה, שמרה או השתמשה בהם בקשר לזיהוי, הערכה ושיבוץ חינוכי של ילדם, פיתוח ויישום של תכנית שירות משפחתית מותאמת ומתן חינוך ציבורי מתאים בחינם. עבור ילדים ומשפחות המקבלים שירותים באמצעות תכנית שירות משפחתית מותאמת, הסוכנות המקומית המובילה תציית לבקשה ללא דיחוי מיותר ולפני כל פגישה הקשורה לתכנית שירות משפחתית מותאמת, או כל שימוע הליך הוגן, ובכל מקרה לא יותר מ-10 ימים לאחר הבקשה.

עבור ילדים המקבלים שירותים באמצעות תוכנית חינוך פרטנית, הסוכנות הציבורית תציית לבקשה ללא דיחוי מיותר ולפני כל פגישה הקשורה לתוכנית החינוך הפרטנית, או כל שימוע הליך הוגן, ובכל מקרה לא יותר מ-45 ימים לאחר הבקשה. זכותו של הורה לבדוק ולסקור תיקים חינוכיים לפי סעיף זה כוללת את זכותו של ההורה:

- לקבל תגובה מהסוכנות הציבורית לבקשות סבירות להסברים ופרשנויות של התיקים;
- לבקש שהסוכנות הציבורית תספק העתקים של התיק במידה אי-הספקת העתקים תמנע למעשה מההורה לממש את זכותו לבדוק ולסקור את התיקים; ו-
- לאפשר לנציג של ההורה לבדוק ולסקור את התיקים.

סוכנות ציבורית תוכל להניח שלהורים יש את הסמכות לבדוק ולסקור תיקים הקשורים לילדם, אלא אם נודע לסוכנות
הציבורית שלהורה אין את הסמכות לפי הדין החל של המדינה המסדיר נושאים כגון אפטרופסות, היפרדות וגירושין.

תיעוד גישה:

כל סוכנות ציבורית תנהל רישום של אנשים, מלבד הורים ועובדים מורשים של הסוכנות הציבורית, שלהם גישה
לתיקי החינוך שנאספו, שנשמרו או שהשתמשו בהם לפי חלק ג' וחלק ב' של ה-IDEA, כולל שם האדם, התאריך שבו
ניתנה גישה, והצורך שלשמו קיבל האדם הרשאה להשתמש בתיקים. במידה שתיק חינוך כלשהו מכיל מידע על יותר
מילד אחד, להורים של אותם ילדים תהא הזכות לבדוק ולסקור אך ורק את המידע הקשור לילדם או שיידעו אותם
בדבר אותו מידע ספציפי. כל סוכנות ציבורית תספק להורים, לפי בקשה, רשימה של סוגים ומיקומים של תיקי חינוך
שהסוכנות הציבורית אספה, שמרה או השתמשה בהם. כל סוכנות ציבורית תוכל לחייב תשלום עבור עותקים של תיקי
חינוך המופקים עבור הורים במידה שהתשלום איננו מונע למעשה מההורים לממש את זכותם לבדוק ולסקור תיקים
אלו. סוכנות ציבורית לא תוכל לחייב תשלום על חיפוש או שליפה של מידע מתיקי חינוך.

תיקון התיקים לבקשת ההורה:

במידה שהורה מאמין שהמידע בתיקי החינוך שנאספו, שנשמרו או שהשתמשו בהם לפי ה-IDEA איננו מדויק או
מטעה או שמפר את הפרטיות או הזכויות האחרות של ילדם, ההורה יוכל לבקש מהסוכנות הציבורית ששומרת את
המידע, שתתקן את המידע. הסוכנות הציבורית תחליט האם לתקן את המידע בהתאם לבקשת ההורה בתוך תקופת זמן
סבירה מקבלת הבקשה. במידה שהסוכנות הציבורית מסרבת לתקן את המידע בהתאם לבקשה, היא תיידע את ההורה
על סירובם ותייעץ להורה בדבר זכותם לשימוע לשם ערעור על המידע שבתיקים החינוכיים. שימוע שייערך לשם
ערעור על המידע בתיקים החינוכיים חייב להיערך בהתאם לנהלי FERPA כפי שמופיעים ב-34C.F.R. §99.22.

הסוכנות הציבורית, לפי בקשה, תיתן להורה הזדמנות לקבל שימוע לשם ערעור על המידע שבתיקים החינוכיים על
מנת להבטיח שהוא איננו מדויק, מטעה או מפר בכל צורה אחרת את הפרטיות או זכויות אחרות של ילדך. במידה
שבעקבות השימוע, הסוכנות הציבורית מחליטה שהמידע אינו מדויק או מטעה או מפר בכל צורה אחרת את הפרטיות
או זכויות אחרות של הילד, הסוכנות הציבורית תתקן את המידע בהתאם ותיידע את ההורה בכתב על התיקון. במידה
שבעקבות השימוע, הסוכנות הציבורית מחליטה שהמידע מדויק או שאיננו מטעה או שאינו מפר בכל צורה אחרת את
הפרטיות או זכויות אחרות של הילד, היא תיידע את ההורה בדבר זכותם להכניס לתיקים שהם מנהלים על ילדם,
הצהרה בדבר המידע או שקובע סיבות כלשהן לחוסר ההסכמה עם ההחלטה של הסוכנות הציבורית.
על כל הסבר המוכנס לתיקים של ילדך:

- להישמר על ידי הסוכנות הציבורית כחלק מהתיק של הילד כל עוד שהתיק או החלק השנוי במחלוקת
תשמר על ידי הסוכנות הציבורית; ו-
- לחשוף את ההסבר לכל צד המבקש העתק של התיק של הילד או של החלק השנוי במחלוקת.

נהלים להשמדת מידע:

הסוכנות הציבורית נדרשת ליידע את ההורים כאשר פרטים אישיים המאפשרים זיהוי

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

שנאספו, נשמרו או נעשה בהם שימוש לפי ה-IDEA כבר אינם נדרשים למתן התערבות מוקדמת או שירותים חינוכיים לילדם. יש להשמיד את המידע לבקשת ההורים. אולם, עבור תלמידים המקבלים שירותי חינוך מיוחד לפי חלק ב', יישמר תיעוד קבוע של שם הילד, כתובתו ומספר הטלפון שלו, הציונים, תיעוד הנוכחות, הכיתה ושנת הלימודים שהושלמו על ידי הילד ללא מגבלת זמן. באופן דומה, עבור ילדים המקבלים שירותי התערבות מוקדמת לפי חלק ג', ניתן לשמר תיעוד קבוע של שם הילד, תאריך לידתו, פרטי ההתקשרות עם הוריו (כולל כתובת ומספר טלפון), שמות מתאם/י השירות וספקי שירותי ההתערבות המוקדמת, ונתוני יציאה (כולל שנה וגיל ביציאה, ותוכניות כלשהן שנכנס אליהן לאחר היציאה) ללא מגבלת זמן.

זכויות ילדים:

לפי התקנות של FERPA, זכויות הוריות בקשר לתיקי החינוך של ילד עוברות לילד בהגיעו/ה לגיל 18, אלא אם המוגבלות של הילד הופכת אותו/ה לבלתי כשיר לפי חוקי המדינה. במידה שזכויות ההורה לפי חלק ב' של IDEA עוברות לילד המגיע לגיל הבגרות, דרישות החיסיון של ה-IDEA חייבות לעבור גם הן לילד. אולם, על הסוכנות הציבורית לספק להורה ולילד כל הודעה הנדרשת לפי IDEA. לקבלת מידע יותר ספציפי, אנא עיינו ב"העברה של זכויות הוריות בגיל בגרות".

מידע משמעותי:

סוכנות ציבורית תוכל לכלול הצהרה בתיקים של ילד בדבר כל פעולה משמעתית שננקטה בהווה או בעבר נגד הילד ולהעביר את המידע המשמעותי; ככל שמידע משמעותי נכלל בתוך ומועבר עם התיקים של ילדים שאינם מוגבלים. ההצהרה יכולה לכלול תיאור של כל התנהגות שהילד הפגין שהיה טעון פעולה משמעתית, תיאור של הפעולה המשמעתית שננקטה, וכל מידע אחר שרלוונטי לבטיחות הילד ואנשים אחרים המעורבים עם הילד. במידה שהילד עובר מבית ספר אחד לאחר, ההעברה של תיקים כלשהם של הילד חייבת לכלול הן את תוכנית החינוך הפרטנית הנוכחית של הילד וכל הצהרה בדבר פעולה משמעתית שננקטה בהווה או בעבר נגד הילד.

הטלת משמעת על ילדים עם מוגבלויות

תוכנית החינוך הפרטנית

34C.F.R. §§ 300.530 - 300.536

המידע שלהלן חל על ילדים בעלי מוגבלויות, בגילאים 3 עד 21, המקבלים שירותים באמצעות תכנית שירות משפחתית מותאמת מורחבת או תוכנית חינוך פרטנית.

להורים תהא הזכות להליכים והגנות ספציפיים במידה שהסוכנות הציבורית נוקטת בפעולות משמעתיות מסוימות כלפי ילדם. בהתאם ל-34C.F.R. § 300.530(d), סוכנות ציבורית חייבת לספק לילד שירותים חינוכיים לאחר הרחקתו של הילד ליותר מ-10 ימי לימודים בשנת לימודים בשל הפרה/ות של קוד ההתנהגות לתלמיד.

הגדרות:

לצורכי החלק הזה, תחולנה ההגדרות שלהלן:

- חומרים מבוקרים משמעם סם או כל חומר המזוהה לפי נספחים I, II, III, IV או V בסעיף 200(c) לחוק החומרים המבוקרים (21U.S.C. 812(c)).

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

- סם בלתי חוקי משמעו חומר מבוקר, אך איננו כולל חומר שמוחזק או שנעשה בו שימוש באופן חוקי תחת השגחה של איש מקצוע רפואי מורשה או שמוחזק או שנעשה בו שימוש באופן חוקי תחת כל רשות אחרת לפי ה-IDEA או לפי כל הוראה אחרת של החוק הפדרלי.
- לנשק תינתן המשמעות של המונח "נשק מסוכן" לפי פסקה (2) לתת-סעיף הראשון (t) לסעיף 930 לכותר 18, קוד משפטי של ארצות הברית.
- לפגיעה גופנית רצינית תינתן המשמעות של המונח "פגיעה גופנית רצינית" לפי פסקה (3) לתת-סעיף הראשון (n) לסעיף 1365 לכותר 18, קוד משפטי של ארצות הברית.

סמכות סגל בית הספר:

אנשי סגל בית הספר יוכלו לשקול נסיבות מיוחדות כלשהן, על בסיס כל מקרה לגופו, בבואם לקבוע האם שינוי בשיבוץ, הנעשה בהתאם לדרישות שלהלן הקשורות למשמעת, הינו מתאים עבור ילד בעל מוגבלות שהפר את קוד ההתנהגות של בית הספר.⁷

אנשי סגל בית הספר יוכלו להרחיק ילד בעל מוגבלות מהשיבוץ הנוכחי שלו או שלה למסגרת ביניים חינוכית חלופית מתאימה, למסגרת אחרת, או להשעיה, לתקופה של לא יותר מ-10 ימי לימודים עבור הפרה של קוד ההתנהגות של בית הספר, ככל שהם נוקטים בפעולה כזו עבור ילדים שאינם בעלי מוגבלויות, ולהרחקות נוספות של 10 ימי לימודים רציפים לכל היותר באותה שנת לימודים לתקריות נפרדות של התנהגות בלתי הולמת (כל עוד ההרחקות הללו אינן מהוות שינוי בשיבוץ לפי §300.536).⁸

במידה שההתנהגות שהפרה את קוד ההתנהגות לתלמיד לא הייתה התגלמות של המוגבלות של הילד (ראו קביעת התגלמות להלן), והשינוי המשמעותי בשיבוץ יעלה על 10 ימי לימודים רציפים, אנשי סגל בית הספר יוכלו להחיל את הליכי המשמעת לילד כזה עם מוגבלות באותו האופן ולמשך אותה תקופת זמן שהיו מוחילים אותם על ילדים ללא מוגבלויות, אלא שבית הספר מחויב לספק שירותים לילד כמתואר להלן בהוראות השירותים.⁹ צוות תוכנית החינוך הפרטנית של הילד יקבע את מסגרת הביניים החינוכית עבור שירותים כאלה.¹⁰

לאחר שילד בעל מוגבלות הורחק מהשיבוץ הנוכחי שלו או שלה למשך 10 ימי לימודים באותה שנת לימודים, על הסוכנות הציבורית לספק שירותים, במהלך ימי הרחקה עוקבים כלשהם, במידה הנדרשת לפי הוראת השירותים המתוארת להלן.¹¹

בהתאם למדיניות המשמעתית הנדרשת עבור כל הילדים, ניתן להרחיק באופן משמעותי את אלו שנמצאים בתוכניות טרום חובה ציבוריות, גן חובה, כיתה א' או כיתה ב' אך ורק במידה שהנהלת בית הספר, בהתייעצות עם פסיכולוג בית הספר או מומחה אחר לבריאות הנפש, קובעת שקיים איום שעומד להתממש של פגיעה רצינית בתלמידים אחרים או בסגל שלא ניתן להפחיתו או לסלקו באמצעות התערבויות ותמיכות. במקרה כזה, מנהל או הנהלת בית הספר חייב ליצור קשר באופן מיידי עם ההורה או האפוטרופוס של התלמיד. בנוסף, לא ניתן להרחיק את הילד ליותר מחמישה ימי לימודים לכל תקרית. ילדים

⁷ 34CFR § 300.530(a)

⁸ 34CFR § 300.536 (b)(1)

⁹ 34CFR § 300.530(c)

¹⁰ כנ"ל

¹¹ 34CFR § 300.530(b)(2)

בתוכניות טרום חובה ציבוריות, גן חובה, כיתה א' או כיתה ב' ניתנים להרחקה באופן משמעותי למשך ארבעים
וחמישה ימי לימודים או יותר אך ורק כאשר הדבר עולה בקנה אחר עם החוק הפדרלי (COMAR 13A.08.01.11).

שירותים:

ילד בעל מוגבלות, המורחק מהשיבוץ הנוכחי של הילד למשך 10 ימי לימודים או פחות בשנת לימודים יהא זכאי
לשירותים אך ורק במידה שהסוכנות הציבורית מספקת שירותים לילד ללא מוגבלויות שהורחק באופן דומה.

- ילד בעל מוגבלות, המורחק מהשיבוץ הנוכחי של הילד למשך יותר מ-10 ימי לימודים וההתנהגות איננה התגלמות
של המוגבלות של הילד (ראו קביעת התגלמות), או שהורחק תחת נסיבות מיוחדות (ראו נסיבות מיוחדות) חייב:¹²
1. להמשיך ולקבל שירותי זינוך (שזינוך ציבורי מתאים בחינם זמין עבורם), על מנת לאפשר לילד להמשיך
ולהשתתף בתכנית הלימודים הכללית, אם כי במסגרת אחרת (העשויה להיות מסגרת ביניים חינוכית חלופית),
ולהמשיך להתור להשגת המטרות שנקבעו בתוכנית הזינוך הפרטנית של הילד; ו-
  2. לקבל, לפי הצורך, הערכה התנהגותית פונקציונלית, ושירותי התערבות התנהגותית ושינויים, שמכוונים
להתמודד עם הפרה התנהגותית כך שזה לא יתרחש שוב.

לאחר שילד בעל מוגבלות הורחק מהשיבוץ הנוכחי שלו או שלה למשך 10 ימי לימודים באותה שנת לימודים, ובמידה
שההרחקה הנוכחית היא ל-10 ימי לימודים ברציפות או פחות ובמידה שההרחקה איננה שינוי בשיבוץ (ראו הגדרה
להלן), אזי סגל בית הספר, בהתייעצות עם לפחות אחד מהמורים של הילד, יקבעו את המידה שבה השירותים נדרשים
על מנת לאפשר לילד להמשיך ולהשתתף בתכנית הלימודים הכללית, אם כי במסגרת אחרת, ולהמשיך להתור להשגת
המטרות שנקבעו בתוכנית הזינוך הפרטנית של הילד. במידה שההרחקה הינה שינוי בשיבוץ (ראו שינוי בשיבוץ בשל
הרחקה משמעותית), צוות תוכנית הזינוך הפרטנית יקבע את השירותים המתאימים שיאפשרו לילד להמשיך ולהשתתף
בתכנית הלימודים הכללית, אם כי במסגרת אחרת (העשויה להיות מסגרת ביניים חינוכית חלופית), ולהמשיך להתור
להשגת המטרות שנקבעו בתוכנית הזינוך הפרטנית של הילד.

קביעת התגלמות

בתוך 10 ימי לימודים מכל החלטה לשנות את השיבוץ בשל הפרה של קוד ההתנהגות, על ההורה וצוות תכנית
השירות המשפחתית המותאמת או צוות תוכנית הזינוך הפרטנית לסקור את כל המידע הרלוונטי בתיק של הילד, כולל
את תכנית השירות המשפחתית המותאמת או תוכנית הזינוך הפרטנית שלו/שלה, הבחנות כלשהן של מורים וכל מידע
רלוונטי הניתן על ידי ההורה, על מנת לקבוע האם ההתנהגות הנדונה:

- נגרמה על ידי או שהיה לה קשר ישיר ומהותי למוגבלות של הילד; או
- תוצאה ישירה של אי-יישום תכנית השירות המשפחתית המותאמת או תוכנית הזינוך הפרטנית של הילד מצד הסוכנות
הציבורית.¹³

במידה שצוות תוכנית הזינוך הפרטנית קובע שאחת מהאמירות שלעיל חלה, ייקבע כי ההתנהגות הייתה התגלמות
של המוגבלות של הילד.¹⁴ בנוסף, במידה שצוות תוכנית הזינוך הפרטנית קובע שההתנהגות הנדונה של הילד
הייתה תוצאה ישירה של הכשל של סוכנות החינוכית המקומית

¹² 34CFR § 300.530(d).

¹³ 34CFR § 300.530(e)(1)(i-ii).

¹⁴ 34CFR § 300.530(e)(2).

ליישם את תוכנית החינוך הפרטנית של הילד, על סוכנות החינוכית המקומית לנקוט בצעדים מיידיים לרפא את הכשלים הללו.¹⁵

במידה שההתנהגות הייתה התגלמות של המוגבלות של הילד, על צוות תכנית השירות המשפחתית המותאמת או צוות תוכנית החינוך הפרטנית לבצע אחד משני הבאים:¹⁶

- לערוך הערכה התנהגותית פונקציונלית וליישם תכנית התערבות התנהגותית עבור הילד, במידה שהסוכנות הציבורית לא עשתה זאת קודם לכן, וליישם תכנית התערבות התנהגותית עבור הילד;
- לסקור את תכנית ההתערבות ההתנהגותית של הילד במידה שכבר יש לו/לה תכנית כזו ולשנות אותה לפי הנדרש, על מנת לטפל בהתנהגות;¹⁷ ו-
- להחזיר את הילד לשיבוץ שממנו הורחק/ה, אלא אם ההורים והסוכנות הציבורית מסכימים לשנות את השיבוץ כחלק משינוי תוכנית ההתערבות ההתנהגותית של הילד, למעט כאשר הילד הורחק למסגרת ביניים חינוכית חלופית בשל סמים, נשקים או פגיעה גופנית רצינית.¹⁸

נסיבות מיוחדות:

סגל בית הספר יוכל להרחיק ילד למסגרת ביניים חינוכית חלופית לתקופה של לא יותר מ-45 ימי לימודים ללא התחשבות בשאלה האם נקבע שההתנהגות הייתה התגלמות של המוגבלות של הילד, במקרים שבהם הילד:

- מביא נשק אל או מחזיק בנשק בבית הספר, בתחומי בית הספר, או אל או באירוע של בית ספר בתוך תחום השיפוט של המדינה או סוכנות ציבורית מקומית;¹⁹
- המחזיק או משתמש ביודעין בסמים לא חוקיים, או מוכר או משדל מכירה של חומר מבוקר, בהיותו בבית הספר, בתחומי בית הספר, או באירוע של בית ספר בתוך תחום השיפוט של המדינה או סוכנות ציבורית מקומית;²⁰ או
- גרם לפגיעה גופנית רצינית לאדם אחר בהיותו בבית הספר, בתחומי בית הספר, או באירוע של בית ספר בתוך תחום השיפוט של המדינה או סוכנות ציבורית מקומית.²¹

צוות תוכנית החינוך הפרטנית קובע את מסגרת הביניים החינוכית החלופית עבור הרחקות שהינן שינויי שיבוץ, והרחקות לפי תתי-כותרות של סמכות נוספת ונסיבות מיוחדות.

שינוי שיבוץ:

לצורכי הרחקות של ילד בעל מוגבלות מהשיבוץ החינוכי הנוכחי של הילד, שינוי בשיבוץ מתרחש במידה ש-

- ההרחה היא ליותר מ-10 ימי לימודים רציפים בשנת לימודים; או
- הילד היה נתון לסדרה של הרחקות המהוות דפוס משום שההרחקות מסכמות ביותר מ-10 ימי לימודים בשנת לימודים; ההתנהגות של הילד דומה באופן מהותי להתנהגות של הילד בתקריות הקודמות שנבעו מסדרה של הרחקות; ובשל קיומם של גורמים נוספים דומים כגון הזמן של כל הרחה, סך כל הזמן שהילד הורחק, וקרבתן של ההרחקות

15 34CFR § 300.530(e)(3)

16 34CFR § 300.530(f)(1)

17 34CFR § 300.530(f)(1)(ii)

18 34CFR § 300.530(f)(2)

19 34CFR § 300.530(g)(1)

20 34CFR § 300.530(g)(2)

21 34CFR § 300.530(g)(3)

הסוכנות הציבורית קובעת, על בסיס כל מקרה לגופו, האם דפוס של הרחקות מהווה שינוי בשיבוץ. קביעה זו כפופה לסקירה באמצעות הליך הוגן והליכים משפטיים. כאשר ילד מורחק ליותר מ-10 ימי לימודים, שתוצאתה שינוי בשיבוץ, בין אם ההתנהגות היא התגלמות של המוגבלות ובין אם לאו, או כאשר הילד מורחק למסגרת ביניים חינוכית חלופית (IAES) בשל סמים, נשקים או נזק גופני רציני, הילד ממשיך לקבל שירותים המאפשרים לו/לה להמשיך להשתתף בתוכנית הלימודים הכללית, אם כי במסגרת אחרת, ולהמשיך לחתור להשגת המטרות שנקבעו בתוכנית החינוך הפרטנית שלו/שלה. על הילד גם לקבל, לפי הצורך, הערכה התנהגותית פונקציונלית, ושירותי התערבות התנהגותית ושינויים, שמכוונים להתמודד עם הפרה התנהגותית כך שזה לא יתרחש שוב. צוות תוכנית החינוך הפרטנית קובע את השירותים המתאימים ואת המיקום שבו השירותים יינתנו.

ערעור על צעד משמעותי:

במידה שהורים של ילד בעל מוגבלות אינם מסכימים עם החלטה בקשר לקביעת התגלמות או עם כל החלטה הקשורה לשיבוץ מסיבות משמעותיות, ההורים יוכלו להגיש תלונת הליך הוגן עם המשרד לשימועים מינהליים והסוכנות הציבורית.²² במידה שהסוכנות הציבורית מאמינה ששמירה על השיבוץ הנוכחי של הילד עשוי באופן מהותי להסתיים בפגיעה לילד או לאחרים, הסוכנות הציבורית יכולה להגיש תלונת הליך הוגן עם המשרד לשימועים מינהליים וההורים. כאשר מתבקש שימוע לפי סעיף זה, אלא אם ההורים וסוכנות החינוכית המקומית מסכימים בכתב לוותר על פגישת פתרון או להשתמש בתהליך הגישור, פגישת פתרון חייבת להיערך בתוך שבעה ימים מקבלת ההודעה על תלונת הליך הוגן, ושימוע ההליך ההוגן יוכל להתחיל אלא אם הנושא נפתר לשביעות רצונם של שני הצדדים בתוך 15 יום מקבלת תלונת ההליך ההוגן.

שופט לדין מינהלי מנהל את שימוע ההליך ההוגן. בכל פעם שמתבקש שימוע בקשר להחלטות כלשהן שהתקבלו לעיל, על השימוע להיות מזורז ולעלות בקנה אחד עם 34CFR § 300.532(c); על השימוע להיערך בתוך 20 ימי לימודים מתאריך הגשת תלונת ההליך ההוגן, ועל קצין השימוע להוציא פסיקה בתוך 10 ימי לימודים לאחר השימוע.

בהוצאת פסיקה בערעור משמעותי, השופט לדין מינהלי יוכל:

- להחזיר את הילד לשיבוץ שממנו הורחק/ה; או
- לצוות על שינוי בשיבוץ של הילד למסגרת ביניים חינוכית חלופית מתאימה לתקופה של לא יותר מ-45 ימי לימודים במידה שהשופט לדין מינהלי פוסק שקיימת סבירות מהותית ששמירה על שיבוצו הנוכחי של הילד יוביל לפגיעה בילד או באחרים.
- כל החלטה בנושא של שימוע הליך הוגן מזורז הכפוף לסעיף זה, ניתנת לערעור העולה בקנה אחד עם 34CFR § 300.514.²³

הערה: ניתן לחזור על הנהלים לעיל, במידה שסוכנות החינוכית המקומית מאמינה שהחזרת הילד לשיבוץ המקורי עשוי באופן מהותי להסתיים בפגיעה לילד או לאחרים.²⁴

22 34CFR § 300.532(a)

23 34CFR § 300.532(c)(5)

24 34CFR § 300.532(b)(3)

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

כאשר מתבקשת תלונת הליך הוגן על ידי ההורים או הסוכנות הציבורית, הילד יישאר במסגרת ביניים חינוכית חלופית בזמן ההמתנה לפסיקה של השופט לדין מינהלי או עד לפקיעת תקופת הזמן שניתנה (עד 45 ימי לימודים), המוקדם מביניהם, אלא אם ההורים והסוכנות הציבורית מסכימים אחרת.

טרם נקבע שהילד זכאי

ילדים שלא נמצאו זכאים לחינוך מיוחד ושהתנהגו בצורה המפרה את כלל או קוד התנהגותי כלשהו יוכלו לתבוע מי מההגנות הניתנות, במידה שלסוכנות הציבורית היה ידע באשר למוגבלות של הילד לפני שהתנהגות התרחשה.

לסוכנות הציבורית יש ידע במידה שלפני שארעה ההתנהגות שבגינה ננקטה הפעולה המשמעתית:

- ההורים הביעו חשש בכתב, שילדם צריך חינוך מיוחד ושירותים קשורים, לסגל הפיקוח או המנהלי של הסוכנות הציבורית, או למורה של הילד;
- ההורים ביקשו הערכה; או
- המורה של הילד או אנשי סגל אחרים של בית הספר הביעו חשש באשר לדפוס התנהגות שהופגן על ידי הילד, ישירות למפקח על החינוך המיוחד או אנשי סגל פיקוח אחרים של הסוכנות הציבורית.

הסוכנות הציבורית לא תיחשב שיש לה ידע במידה ש-:

- ההורים סירבו לאפשר לסוכנות הציבורית להעריך את ילדם;
- ההורים סירבו לאפשר לסוכנות הציבורית לספק שירותי חינוך מיוחד; או
- הילד עבר הערכה ונקבע שהוא/היא איננו ילד בעל מוגבלות לפי ה-IDEA.

במידה שלסוכנות הציבורית אין ידע על כך שלילד יש מוגבלות לפני שנקטה פעולה משמעתית, הילד עשוי להיות כפוף לאותם צעדים משמעתיים כמו ילד ללא מוגבלויות המפגין התנהגויות דומות.

במידה שהורה הגיש בקשה להערכה, במהלך מסגרת הזמן שבו ילדם היה נתון לצעדים משמעתיים, יש לזרז את ההערכה. בזמן ההמתנה לתוצאות, הילד יישאר בשיבוץ החינוכי שנקבע על ידי רשויות בית הספר. במידה שנקבע שהילד הוא בעל מוגבלות, בהתבסס על ההערכה של הסוכנות הציבורית והמידע המסופק על ידי ההורים, על הסוכנות הציבורית לספק חינוך מיוחד ושירותים קשורים ויחולו כל אמצעי ההגנה הפרוצדורליים הקשורים להחלת משמעת על ילדים בעלי מוגבלויות.

הפניה ופעולה מצד הרשויות לאכיפת החוק והמשפטיות

IDEA איננו מונע מסוכנויות ציבוריות לדווח על פשע לרשויות המתאימות, ולרשויות לאכיפת חוק. רשויות משפטיות תהיינה רשאיות לממש את אחריותן בהחלת החוק הפדרלי ושל המדינה לפשעים שבוצעו על ידי ילד בעל מוגבלות. כל סוכנות המדווחת על פשע תספק עותקים של תיקי החינוך המיוחד והמשמעת של הילד לרשויות המתאימות במידת האפשר לפי חוק הזכויות החינוכיות ופרטיות המשפחה (FERPA).

שיבוץ הורי חד-צדדי של הילדים

בבית ספר פרטי על חשבון הציבור

תוכנית החינוך הפרטנית

34CFR § 300.148

IDEA איננו דורש שסוכנות ציבורית תישא בעלות החינוך, כולל התערבות מוקדמת או חינוך מיוחד ושירותים קשורים, של ילד בעל מוגבלות בבית ספר פרטי במידה שהסוכנות הציבורית הציעה חינוך ציבורי מתאים בחינם וההורה בחר לשבץ את ילדו בבית ספר פרטי.

IDEA איננו דורש שסוכנות ציבורית תישא בעלות החינוך, כולל חינוך מיוחד ושירותים קשורים, של ילד בעל מוגבלות בבית ספר פרטי במידה שהסוכנות הציבורית הציעה חינוך ציבורי מתאים בחינם וההורים בחרו לשבץ את ילדם בבית ספר פרטי. אולם הסוכנות הציבורית תכלול את הילד באוכלוסיית הילדים המשובצים בבתי ספר פרטיים על ידי הוריהם, בהתאם לתקנות הפדרליות. מחלוקת בין ההורים והסוכנות הציבורית בקשר לזמינות של חינוך ציבורי מתאים בחינם ואחריות פיננסית כפופים לנוהלי תלונת הליך הוגן לפי IDEA. לקבלת מידע יותר ספציפי, אנא עיינו ב"פתרון מחלוקת".

במידה שילד בעל מוגבלות קיבל בעבר חינוך מיוחד ושירותים קשורים תחת הסמכות של סוכנות ציבורית, וההורים רשמו את ילדם במוסד טרום חובה, בית ספר יסודי, או תיכון פרטיים ללא הסכמה או הפניה של הסוכנות הציבורית, שופט לדין מינהלי או בית משפט עשוי לדרוש שהסוכנות הציבורית תיתן להורים החזר עלויות על אותו רישום במידה ששופט לדין מינהלי או בית משפט מוצא שהסוכנות הציבורית לא הציעה חינוך ציבורי מתאים בחינם לילד בזמן סביר לפני אותו רישום, וכי השיבוץ הפרטי מתאים. שופט לדין מינהלי או בית משפט עשוי למצוא את השיבוץ ההורי שלך מתאים גם במידה שאיננו עומד בתקנים של מדינת מרילנד החלים לחינוך הניתן על ידי סוכנויות ציבוריות.

הגבלה על החזר:

שופט לדין מינהלי או בית משפט עשוי להפחית או לדחות החזר במידה ש-:

- בפגישת צוות תוכנית החינוך הפרטנית האחרונה שבה נכחו ההורים לפני הרחקת ילדם מבית ספר ציבורי, ההורים לא הודיעו לצוות תוכנית החינוך הפרטנית שהם דוחים את השיבוץ המוצע על ידי סוכנות ציבורית לספק חינוך ציבורי מתאים בחינם, כולל ציון חששותיהם וכוונתם לרשום את ילדם בבית ספר פרטי על חשבון הציבור; או
- לפחות עשרה (10) ימי עסקים (כולל כל יום עסקים החל ביום חג) לפני שההורים הוציאו את ילדם מבית הספר הציבורי, ההורים לא מסרו לסוכנות הציבורית הודעה בכתב בדבר כוונתם להוציא את ילדם, כולל חששותיהם בדבר השיבוץ הציבורי של ילדם; או
- לפני שההורים הוציאו את ילדם מבית הספר הציבורי, הסוכנות הציבורית הודיעה להורים, באמצעות דרישות ההודעה הכתובה מראש בדבר כוונתה להעריך את ילדם (כולל הצהרה בדבר מטרת ההערכה שהיה מתאים וסביר), אולם ההורים לא הפכו את ילדם לזמין לשם ההערכה; או
- קיימת קביעה משפטית של אי-סבירות בקשר לפעולות ההורים.

על אף דרישות ההודעה המתוארות לעיל, עלות ההחזר:

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

- לא תופחת או תידחה בשל אי-מתן הודעה כאמור מצד ההורים במידה ש-:
  - הסוכנות הציבורית מנעה מההורים לספק הודעה,
  - ההורים לא קיבלו הודעה בכתב, לפי דרישות ההודעה של IDEA כמתואר לעיל,
  - ציות לדרישות ההודעה תוביל ככל הנראה לנזק גופני לילד, ו-
- לפי שיקול דעתו של בית משפט או שופט לדין מינהלי, לא תופחת או תידחה בשל אי-מתן הודעה כאמור במידה ש-
  - ההורים אינם יודעי קרוא וכתוב בשפה האנגלית, או
  - ציות להודעה כמתואר לעיל תוביל ככל הנראה לנזק רגשי רציני לילד.

העברה של זכויות הוריות

בגיל בגירנות

תוכנית החינוך הפרטגנית

34CFR § 300.520

במדינת מרילנד, זכויות הוריות אינן עוברות לילדים בעלי מוגבלויות בהגיעם לגיל בגירנות, למעט בנסיבות מוגבלות.

לפי חוקי מדינת מרילנד, בנסיבות מוגבלות מסוימות, כל הזכויות המוענקות להורים לפי IDEA תועברנה לילד בעל המוגבלות. העברה זו מתרחשת בהגיע הילד לגיל 18, במידה שלא נפסק כל הילד בלתי כשיר לפי חוקי מדינת מרילנד ו ש קיים תיעוד כי:

- ההורים אינם זמינים או ידועים, והילד מבקש שהזכויות ההוריות תועברנה לילד במקום לתקליף הורה שמונה;
- ההורים לא השתתפו בהליך קבלת ההחלטה על חינוך מיוחד עבור הילד לאחר ניסיונות חוזרים מצד הסוכנות הציבורית לערב את ההורים על פני השנה הקודמת;
- ההורים דחו באופן חיוני השתתפות בהליך קבלת ההחלטה על חינוך מיוחד;
- ההורים אינם יכולים להשתתף בהליך קבלת ההחלטה על חינוך מיוחד בשל אשפוז ממושך בבית חולים או מוסד, או בשל מחלה רצינית שאחד או שני ההורים וכי ההורים הסכימו להעברת הזכויות לילד;
- ההורים אינם יכולים להשתתף בהליך קבלת ההחלטה על חינוך מיוחד בשל נסיבות חריגות שמעבר לשליטתם, וההורים הסכימו להעברת הזכויות לילד; או
- הילד מתגורר מחוץ לבית הוריו ואיננו נמצא בטיפול או בחזקתה של סוכנות ציבורית אחרת.

במידה שההורים של ילד בעל מוגבלות, שהילד מתגורר עימם, אינם מסכימים להעברת הזכויות לילד בגיל 18, ולא נפסק שהילד בלתי כשיר לפי חוקי מדינת מרילנד, מי מהצדדים יוכל להגיש תלונת הליך הוגן על מנת לקבוע האם יש להעביר את הזכויות.

במידה שילד בעל מוגבלות יוצג על ידי תקליף הורה בהתאם לחוקים ולתקנות של הממשל הפדרלי והמדינה, הסוכנות הציבורית תספק כל הודעה בכתב הנדרשת

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

לפי חוקים ותקנות של הממשל הפדרלי והמדינה הן לילד והן לפתילוף הורה. כל הזכויות האחרות המוענקות לפתילוף הורה לפי IDEA תועברנה לילד במידה שלא נפסק שהילד בלתי כשיר לפי חוקי מדינת מרילנד והילד מבקש שהזכויות תעבורנה.

פתרון מחלוקות

תוכנית החינוך הפרטנית ותכנית השירות המשפחתית מותאמת

34 CFR §§ 300.506-300.516 and 34 CFR §§ 303.430-303.434 and §§ 303.440-303.449

הנהלים שלהלן מתארים את ההליכים הזמינים להורים ולסוכנויות הציבוריות לפתרון מחלוקות בקשר להתערבות מוקדמת או תכנית חינוך מיוחד ושירותים קשורים של הילד, כולל זכאות. האפשרויות הללו כוללות גישור, תלונה ברמת המדינה ותלונות הליך הוגן.

גישור:

גישור הנו הליך וולונטרי עבור כל הצדדים, שההורים של ילד בעל מוגבלות והסוכנות הציבורית האחראית לחינוך הילד יכולים להשתמש בו בכל עת לפתרון מחלוקות העוסקות בכל נושא לפי חלק ב' של ה-IDEA, כולל נושאים העולים לפני הגשת תלונת הליך הוגן.²⁵ הורים או הסוכנות הציבורית יכולים לבקש גישור.²⁶

במידה שבמהלך פגישת צוות תוכנית החינוך הפרטנית / תכנית שירות משפחתית מותאמת הורה איננו מסכים לתוכנית החינוך הפרטנית / לתכנית שירות משפחתית מותאמת של הילד או לשירותי החינוך המיוחד הניתנים לילד, צוות תוכנית החינוך הפרטנית / תכנית שירות משפחתית מותאמת יספק להורים, בשפה פשוטה:

- הסבר בעל פה ובכתב בדבר זכות ההורים לבקש גישור;
- פרטי התקשרות, כולל מספר טלפון, שהורה יכול להשתמש בהם על מנת לקבל יותר מידע בדבר תהליך הגישור; ו-
- מידע הנוגע לייצוג פרו בונו ושירותים משפטיים וקשורים אחרים הניתנים בחינם או בעלות נמוכה הזמינים באזור.

הורים יכולים לבקש שמידע בדבר גישור יתורגם לשפת האם של ההורים. במידה שיותר אחוז 1 מאוכלוסיית התלמידים במערכת בתי הספר המקומית דובר את שפת האם המדוברת על ידי ההורים, צוות תוכנית החינוך הפרטנית / תכנית השירות המשפחתית המותאמת יספק להורים את המסמך המתורגם בתוך 30 יום מתאריך הבקשה.

עובד של המשרד לשימועים מינהליים שהוכשר והודרך בטכניקות גישור יעילות ינהל את הגישור. המשרד לשימועים מינהליים הנו ישות חסר פניות שאינו חלק ממשרד החינוך של מדינת מרילנד. למשרד לשימועים מינהליים יש רשימה של עובדים מוכשרים שלהם אין ניגוד עניינים אישי או מקצועי, שאינם עובדים של סוכנות של מדינת מרילנד או סוכנות החינוכית המקומית שמעורבת בחינוך או טיפול בילד ושנבחרו באופן חסר פניות לנהל את הגישור. מגשר מוכשר כמתואר לעיל, איננו עובד של משרד החינוך של מדינת מרילנד או של סוכנות החינוכית המקומית אך ורק משום שהוא או היא מתפקד כמגשר.

- הגישור הוא ללא עלות להורה או לסוכנות הציבורית האחראית להתערבות המוקדמת או החינוך של הילד, כולל עלות הפגישה עם ההורים על מנת לעודד גישור.

---

²⁵ 34CFR § 300.506(b)(1)(i).
²⁶ 34CFR § 303.431(a).

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרודורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

- בקשה לגישור נעשית לסוכנות הציבורית האחראית להתערבות מוקדמת או לחינוך של הילד והמשרד לשימועים מינהליים. על מנת לסייע להורים במילוי הבקשה לגישור, קיים טופס באתר האינטרנט של הסוכנות הציבורית ושל משרד החינוך של מדינת מרילנד בכתובת: www.marylandpublicschools.org. לקבלת סיוע נוסף, צרו קשר עם המשרד לחינוך מיוחד של הסוכנות הציבורית או עם משרד החינוך במדינת מרילנד, המחלקה לשירותי התערבות מוקדמת / חינוך מיוחד, בטלפון 410-767-7770.
- ההורים והסוכנות הציבורית יכולים להיות מלווים בעורכי דין במהלך הגישור.
- פגישת גישור בדרך כלל תתרחש בתוך 20 ימים מקבלת הבקשה הכתובה, אך עליה להיקבע בזמן סביר ובמיקום נוח עבור הצדדים לסכסוך.²⁷
- פגישות גישור הן בדלתיים סגורות. דיונים המתרחשים במהלך גישור חייבים להישמר בסודיות ואינם יכולים לשמש כראיות בכל שימוע הליך הוגן או תביעה אזרחית מאוחרים יותר בכל בית משפט פדרלי או של המדינה של מדינה המקבלת סיוע לפי חלק ב' של IDEA. ייתכן וההורים והסוכנות הציבורית יתבקשו לחתום על הצהרות חיסיון לפני תחילת הגישור.
- הסכם שהצדדים הגיעו אליו בגישור ייקבע בהסכם בכתב הניתן לאכיפה בכל בית משפט של המדינה בעל סמכות לשמוע תיק מסוג זה, או בבית משפט פדרלי מחוזי. הסכם זה חייב להיחתם על ידי ההורה ונציג של הסוכנות בעל סמכות לחייב את הסוכנות.
- גישור יהיה זמין ליישוב סכסוכים בין אם הורה הגיש תלונת הליך הוגן על מנת לבקש שימוע הליך הוגן, אולם אסור לסוכנות ציבורית להשתמש בגישור על מנת לשלול או לעכב את זכויות ההורה לשימוע בדבר תלונת ההליך ההוגן של ההורה.

פגישה לעידוד גישור:

סוכנות ציבורית עשויה להציע להורים, הבוחרים שלא להשתמש בהליך הגישור, להיפגש בזמן ובמקום נוח עבור ההורים, על מנת להסביר את היתרונות של הליך הגישור ולעודד הורים להשתמש בהליך.

ההבדל בין תלונה ברמת המדינה לתלונה בגין הליך הוגן:

בנוסף לגישור, להורים תהא הזכות להשתמש בהליך התלונה ברמת המדינה או בהליך תלונת ההליך ההוגן על מנת לפתור מחלוקות עם הסוכנות הציבורית. לאפשרויות הללו יש כללים ונהלים שונים.

לתקנות IDEA יש נהלים נפרדים לתלונות ברמת המדינה ולתלונות הליך הוגן. כפי שמוסבר להלן, כל אדם או ארגון יכולים להגיש תלונה ברמת המדינה הטוענת להפרה של דרישת IDEA כלשהי מצד הסוכנות הציבורית. רק הורה או סוכנות ציבורית יכולים להגיש תלונת הליך הוגן בכל נושא הקשור לזיהוי, הערכה, שירותי התערבות מוקדמת או שיבוץ חינוכי של ילד בעל מוגבלות, או מתן חינוך ציבורי מתאים בחינם לילד.

על הסגל של משרד החינוך של מדינת מרילנד ליישב תלונה ברמת המדינה בתוך 60 ימים קלנדריים, אלא אם לוח הזמנים מוארך כדין. שופט לדין מינהלי נדרש לשמוע תלונת הליך הוגן (במידה שלט יושבה באמצעות פגישת פתרון או באמצעות גישור) ולהוציא החלטה בכתב בתוך 45

---

²⁷ 34CFR § 303.431(b)(4)

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

ימים קלנדריים מסוף תקופת ההחלטה או תקופת ההחלטה המותאמת, אלא אם השופט לדין מינהלי מעניק הארכה ספציפית של לוח הזמנים לבקשת ההורה או לבקשת הסוכנות הציבורית.

לסקירה והשוואה של האפשרויות הללו, ראו את הצרופה למסמך זה.

תלונה ברמת המדינה:

לארגון או לאדם, כולל אחד ממדינה אחרת, יש את הזכות להגיש תלונה ברמת המדינה עם משרד החינוך של מדינת מרילנד. על מנת שהמדינה תוכל לנהל חקירה, על התלונה בכתב לעמוד בקריטריונים ספציפיים כנדרש בתקנות ה-IDEA. משרד החינוך של מדינת מרילנד אחראי להפיץ בצורה נרחבת את נוהלי התלונה ברמת המדינה להורים ולבעלי עניין אחרים, כולל למרכזי הדרכה ומידע להורים, סוכנויות הגנה וסגור, מרכזים לחיים עצמאיים, וישויות מתאימות אחרות.

במידה שארגון או אדם, כולל אחד ממדינה אחרת, מאמינים שסוכנות ציבורית הפרה חוקים או תקנות פדרליים או של המדינה הנוגעים לדרישת התערבות מוקדמת או חינוך מיוחד, או שסוכנות ציבורית לא יישמה את החלטה של שימוע הליך הוגן, ניתן להגיש תלונה ברמת המדינה על מנת ליישב את העניין. יש להגיש תלונה זו למשרד החינוך של מדינת מרילנד, ולהפנותה לעוזר מפקח המדינה במחלקה לשירותי התערבות מוקדמת / חינוך מיוחד, משרד החינוך של מדינת מרילנד, בכתובת: רח' ווסט בולטימור 200, בולטימור, מרילנד 21201. על אדם או ארגון, המגישים תלונה ברמת המדינה עם משרד החינוך של מדינת מרילנד, לשלוח עותק של התלונה גם לסוכנות הציבורית בה בעת. על מנת לסייע בהגשת התלונה, ניתן למצוא נהלים מפורטים וטופס באתר משרד החינוך של מדינת מרילנד בכתובת www.marylandpublicschools.org, או על ידי התקשרות לענף חקירת תלונות והליך הוגן של החטיבה בטלפון 410-767-7770.

על תלונה ברמת המדינה לכלול:

- הצהרה על כך שהסוכנות הציבורית הפרה את דרישות החוק או התקנות הפדרליים או של המדינה, או שהסוכנות הציבורית לא יישמה החלטה של שימוע הליך הוגן;
- העובדות שעליהן מתבססת ההצהרה;
- חתימה ופרטי התקשרות עבור אדם / ארגון המגישים תלונה ברמת המדינה; ו-
- במידה שתלונה ברמת המדינה טוענת להפרה בקשר לילד ספציפי:
  - שם וכתובת המגורים של הילד;
  - שם בית הספר שהילד הולך אליו;
  - במקרה של ילד או נער מחוסר בית, פרטי התקשרות זמינים עבור הילד ושם בית הספר שהילד הולך אליו;
  - תיאור של אופי הבעיה של הילד, כולל עובדות הקשורות לבעיה; ו-
  - פתרון מוצע לבעיה ככל שידוע ושזמין לצד בזמן שבו מוגשת התלונה ברמת המדינה.

הערה: למשרד החינוך של מדינת מרילנד יש טופסי מודל המסייעים להורים ולסוכנויות הציבוריות בהגשת תלונה ברמת המדינה. הורים, סוכנויות ציבוריות וצדדים אחרים יכולים להשתמש בטופס לדוגמה, או הם יכולים להשתמש בכל טופס אחר כל עוד הוא עומד בדרישות שלעיל.

על תלונה ברמת המדינה לטעון הפרה שהתרחשה לא יותר מאשר שנה אחת לפני

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור
תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרם חובה, וחינוך מיוחד

שהמדינה קיבלה את התלונה. על משרד החינוך של מדינת מרילנד להוציא החלטה בכתב המכילה ממצאים של עובדות
ומסקנות בתוך 60 ימים קלנדריים מקבלת התלונה ברמת המדינה, וניתן להאריך את לוח הזמנים של 60 יום רק
במידה ש-:

- מתקיימות נסיבות חריגות בקשר לתלונה מסוימות;²⁸ או
- ההורה והסוכנות הציבורית המעורבת מסכימים להאריך את הזמן על מנת לנסות גישור או דרך חלופית של
יישוב המחלוקת.²⁹

לכל הפחות, משרד החינוך של מדינת מרילנד:

- ינהל חקירה עצמאית באתר, במידה שנקבע שהדבר הכרחי;
- יספק למגיש התלונה הזדמנות להגיש מידע נוסף, בין בעל פה ובין בכתב, באשר להאשמות שבתלונה ברמת
המדינה;
- יספק לסוכנות הציבורית הזדמנות להגיש הצעה ליישוב התלונה ויספק לצדדים הזדמנות ללכת לגישור באופן
וולונטרי העולה בקנה אחד עם 34CFR § 300.506.³⁰
- יסקור כל מידע רלוונטי ויגיע לקביעה עצמאית בשאלה האם סוכנות ציבורית הפרה את דרישות החוק
הפדרלי או של המדינה; ו-
- יוציא החלטה בכתב לתלונה ולסוכנות הציבורית המתייחסת לכל האשמה בתלונה ומכילה ממצאים של
עובדות ומסקנות ואת הסיבות להחלטה הסופית של משרד החינוך של מדינת מרילנד.

ההחלטה גם תכיל נהלים ליישום יעיל של ההחלטה הסופית, ככל שנדרש, כולל פעילויות סיוע טכניות, משאים ומתנים
ופעולות מתקנות להשגת ציות. במידה שמשרד החינוך של מדינת מרילנד איננו מספק שירותים מתאימים, על ההחלטה
הכתובה הסופית להתייחס לשאלה כיצד סוכנות ציבורית תרפא את הסירוב של אותם שירותים המתאימים לצורכי
הילד, כולל פעולה מתקנת המתאימה לטיפול בצורכי הילד (כגון שירותים מפצים או החזר כספי), ושירותים עתידיים
מתאימים עבור כל הילדים בעלי מוגבלויות.

פתירת תלונה ברמת המדינה:

גישור ושיטות אחרות פחות רשמיות ליישוב המחלוקת עשויות להיות זמינות והשימוש בהן מעודד. במידה שהצדדים
מיישבים את התלונה, משרד החינוך של מדינת מרילנד איננו מנהל חקירה לפי התקנות הפדרליות.

פתירת תלונה ברמת המדינה הכפופה לשימוע הליך הוגן:

במידה שמשרד החינוך של מדינת מרילנד מקבל תלונה ברמת המדינה שגם מהווה חלק משימוע הליך הוגן, או במידה
שתלונה ברמת המדינה מכילה מספר רב של נושאים, כאשר אחד או יותר מהם מהווים חלק משימוע, על משרד החינוך
של מדינת מרילנד להחריג כל חלק מהתלונה ברמת המדינה שמקבלת התייחסות בשימוע ההליך הוגן עד לסיום של
אותו שימוע הליך הוגן. אולם, יש ליישב כל נושא בתלונה ברמת המדינה, שאיננו חלק משימוע ההליך הוגן,
באמצעות לוח הזמנים והנהלים המתוארים לעיל. במידה שמועלה נושא בתלונה ברמת המדינה שהוחלט עליו בעבר
בשימוע הליך הוגן, שבו היו מעורבים אותם הצדדים, החלטת השימוע מחייבת, ומשרד החינוך של מדינת מרילנד יידע
את מגיש התלונה על כך.

²⁸ 34CFR § 300.152(b)(1)(i)

²⁹ 34CFR § 300.152(b)(1)(ii)

³⁰ 34CFR § 300.152(a)(3)

תלונת הליך הוגן:

ההורה, ספקי שירות התערבות מוקדמת, סוכנות מקומית מובילה, או סוכנות מקומית יוכלו להגיש תלונת הליך הוגן בכל נושא הקשור לזיהוי, הערכה, או שיבוץ של הילד, או מתן שירותי התערבות מוקדמת או שיבוץ חינוכי, או מתן חינוך ציבורי מתאים בחינם לילד.³¹

על תלונת ההליך ההוגן לטעון להפרה שהתרחשה בתוך שנתיים מהתאריך שבו ההורה או הסוכנות ידעו או היו צריכים לדעת על הפעולה הנטענת היוצרת את הביסוס לתלונת ההליך ההוגן, או במידה שלמדינת מרילנד יש מגבלת זמן מפורשת לשם בקשת שימוע הליך הוגן כזה לפי חלק זה, בזמן המותר לפי חוקי מדינת מרילנד.³²

לוח זמנים זה איננו חל להורה במידה שההורה היה מנוע מלהגיש תלונת הליך הוגן בתוך לוח הזמנים משום שהסוכנות הציבורית ייצגה בצורה כוזבת שיישבה את הנושאים שזוהו בתלונת ההליך ההוגן, או שהסוכנות הציבורית הסתירה מידע מההורה שנדרשה לספק לפי IDEA³³.

על מנת להגיש תלונת הליך הוגן, על ההורה או הסוכנות הציבורית (או עורך דין מטעם ההורה או מטעם הסוכנות המקומית) להגיש תלונת הליך הוגן לצד האחר ולמשרד לשימועים מינהליים. על התלונה להכיל את כל התוכן המפורט להלן ולהישמר בחיסיון.

על מנת לסייע להורים להגיש את תלונת ההליך ההוגן, ניתן לקבל טופס תלונה לבקשה לגישור והליך הוגן מהסוכנות הציבורית המספקת את שירותי התערבות המוקדמת, בבית הספר שאליו הולך הילד, ובאתר משרד החינוך של מדינת מרילנד בכתובת www.marylandpublicschools.org. ישנו גם מידע זמין בנוגע למשאבים פוטנציאליים כלשהם הניתנים בחינם או בעלות נמוכה לבקשת הורה או במידה שההורה או הסוכנות מגישים תלונת הליך הוגן. לקבלת סיוע נוסף, צרו קשר עם המשרד לחינוך מיוחד של הסוכנות הציבורית, עם המשרד לחינוך מיוחד או עם משרד החינוך של מדינת מרילנד, המחלקה לשירותי התערבות מוקדמת / חינוך מיוחד, בטלפון 767-7770 (410)

תוכן תלונת הליך הוגן:

על תלונת הליך הוגן לכלול:

- שם הילד;
- כתובת המגורים של הילד (או, עבור ילד חסר בית, פרטי התקשרות זמינים);
- שם בית הספר שהילד הולך אליו;
- שם הסוכנות הציבורית האחראית לחינוך הילד (דהיינו, מערכת בתי הספר המקומית);
- תיאור של הבעיה של הילד הקשורה להתחלה או לשינוי המוצעים או המסורבים, כולל עובדות הקשורות לבעיה; ו-
- פתרון מוצע לבעיה ככל שידוע ושזמין לצד בזמן התלונה.

לא ייערך שימוע הליך הוגן להורה או לסוכנות המקומית עד אז ההורה או הסוכנות

31 34CFR § 303.440(a)

32 34CFR § 300.511(e)

33 34CFR § 300.511(f)

המקומית (או עורך דין מטעם ההורה או מטעם הסוכנות המקומית), מגישים תלונת הליך הוגן הכוללת מידע זה. למשרד החינוך של מדינת מרילנד יש טופסי מודל המסייעים להורים ולסוכנויות הציבוריות בהגשת תלונת הליך הוגן. הורים, סוכנויות ציבוריות וצדדים אחרים יכולים להשתמש בטופס לדוגמה, או הם יכולים להשתמש בכל טופס אחר כל עוד הוא עומד בדרישות שלעיל.

תשובה לתלונת הליך הוגן:

- כאשר צד מגיש תלונת הליך הוגן, על הסוכנות הציבורית האחראית להתערבות המוקדמת ולחינוך של הילד:
- ליידע את ההורה בדבר שירותים משפטיים ואחרים רלוונטיים זמינים ללא עלות או מוזלים;
  - לספק להורה עותק של מסמך אמצעי ההגנה הפרוצדורליים; ו-
  - ליידע את ההורה בדבר זמינות הגישור.

- במידה שהסוכנות הציבורית לא שלחה הודעה מוקדמת בכתב להורים בדבר הנושאים שהועלו על ידי ההורה בתלונת ההליך ההוגן, הסוכנות הציבורית תשלח להורה תגובה, בתוך 10 ימים מקבלת תלונת ההליך ההוגן, המכילה:
- הסבר בדבר הסיבה להצעות או לסירובים של הסוכנות הציבורית לנקוט בפעולה/ות;
  - תיאור של אפשרויות כלשהן אחרות שאותן שקלה הסוכנות הציבורית והסיבות שבגינן נדחו;
  - תיאור של כל הליך הערכה, אומדן, תיעוד או דיווח ששימש כבסיס לפעולה המוצעת או המסורבות;
  - תיאור של גורמים אחרים שהיו רלוונטיים וששימשו כבסיס לפעולה המוצעת או המסורבות;
  - הצהרה שהוריי הילד בעל מוגבלות קיבלו הגנות לפי אמצעי ההגנה הפרוצדורליים של חלק זה, ובמידה שהודעה זו איננה ראשונית להערכה, האמצעים שדרכם ניתן להשיג עותק של אמצעי ההגנה הפרוצדורליים; ו-
  - משאבים שהורים יוכלו ליצור קשר אתם על מנת להשיג סיוע בהבנת ההוראות של IDEA.

התגובה איננה שוללת מזכותה של הסוכנות הציבורית שאין דיות בתלונת ההליך ההוגן של ההורה, לפי העניין.

על הצד האחר לתלונת ההליך ההוגן (הורה או סוכנות ציבורית) לשלוח תשובה לצד האחר המתייחסת ספציפית לנושאים בתלונת ההליך ההוגן, בתוך 10 ימים קלנדריים מקבלת תלונת ההליך ההוגן.

הודעה מספקת:

תלונת ההליך ההוגן תיחשב מספקת, אלא אם הצד המקבל את התלונה מיידע את משרד לשימועים מינהליים ואת הצד האחר בכתב, בתוך 15 יום מקבלתו, שהצד המקבל מאמין שתלונת ההליך ההוגן לא עומדת בדרישות התוכן. בתוך חמישה (5) ימים מקבלת ההודעה בדבר אי-דיות, המשרד לשימועים מינהליים יקבע האם תלונת ההליך ההוגן עומדת בדרישות התוכן ותיידע את הצדדים על כך מיד ובכתב.

צד יוכל לתקן תלונת הליך הוגן אך ורק במידה שהצד האחר מסכים בכתב ונותן הזדמנות לפתור את הנושאים באמצעות פגישת פתרון כאמור להלן; או שהמשרד לשימועים מינהליים נותן הסכמה לכך לא יאוחר מחמישה (5) ימים לפני ששימוע ההליך ההוגן מתרחש. לוח הזמנים לפגישת הפתרון ולשימוע הליך הוגן יחל מחדש בעת הגשת תלונת ההליך ההוגן המתוקנת.

סטטוס של הילד במהלך ההליכים:

במהלך ההמתנה לכל הליך מנהלי או משפטי (למעט כאמור בסעיף המשמעת), אלא אם ההורה או הסוכנות הציבורית מסכימים אחרת, על הילד להישאר בשיבוץ ההתערבות המוקדמת או החינוכי הנוכחי שלו או שלה. במידה שההליכים כרוכים בבקשה ראשונית לשירותי התערבות מוקדמת, על הילד לקבל את אותם השירותים שאינם במחלוקת.³⁴ במידה שההליכים כרוכים בבקשה ראשונית לקבלה ראשונית לבית ספר ציבורי, יש לשבץ את הילד, בהסכמת הוריו, בתכנית הציבורית עד להשלמת כלל ההליכים. במידה שהחלטת השופט לדין מינהלי מסכימה עם ההורים ששינוי בשירותי התערבות מוקדמת או שיבוץ חינוכי הנו ראוי, אותו שיבוץ יהפוך לשיבוץ הנוכחי של הילד במהלך ההמתנה לערעורים שיבואו לאחריה.

אולם, במידה שהתלונה כרוכה בבקשה לשירותים ראשוניים לפי חלק זה מילד העובר מחלק ג' (תכנית שירות משפחתית מותאמת) של החוק לחלק ב' (תוכנית החינוך הפרטנית) וכבר איננו זכאי לשירותי חלק ג' משום שהילד הגיע לגיל שלוש, הסוכנות הציבורית אינה נדרשת לספק שירותי חלק ג' שהילד קיבל עד אז. במידה שהילד נמצא זכאי לחינוך מיוחד ושירותים קשורים לפי חלק ב' וההורה מסכים למתן ראשוני של חינוך מיוחד ושירותים קשורים לפי 300.300(b) §, אזי על הסוכנות הציבורית לספק את אותו חינוך מיוחד ושירותים קשורים שאינם במחלוקת בין ההורה לסוכנות הציבורית.³⁵

תהליך פתרון:

בתוך 15 ימים קלנדריים מקבלת תלונת הליך הוגן של הורה, ולפני תחילת שימוע ההליך ההוגן, על הסוכנות הציבורית לערוך פגישה עם ההורה וחבר או חברים רלוונטיים של צוות תכנית השירות המשפחתית המותאמת או צוות תוכנית החינוך הפרטנית שלהם ידע ספציפי לגבי העובדות המפורטות בתלונת ההליך ההוגן של ההורה.

הפגישה:

- תכלול נציג של הסוכנות הציבורית בעל סמכות לקבל החלטות בשם הסוכנות הציבורית; ו-
- לא תכלול עורך דין המייצג את הסוכנות הציבורית אלא אם ההורה מביא עורך דין עימו.

ההורה והסוכנות הציבורית יקבעו את החברים הרלוונטיים של צוות תכנית השירות המשפחתית המותאמת או תוכנית החינוך הפרטנית שיהיו נוכחים בפגישה. מטרת הפגישה היא שההורה ידון בתלונת ההליך ההוגן, ובעובדות שעליהן נשענת התלונה, כך שלסוכנות הציבורית תהא ההזדמנות ליישב את המחלוקת.

פגישת הפתרון איננה נדרשת במידה ש-:

- ההורה והסוכנות הציבורית מסכימים בכתב לוותר על הפגישה;
- ההורה והסוכנות הציבורית מסכימים לנסות גישור; או
- הסוכנות הציבורית יזמה את תלונת ההליך ההוגן.

במידה שהסוכנות הציבורית טרם יישבה את תלונת ההליך ההוגן לשביעות רצונם של ההורים בתוך

³⁴ 34CFR § 303.430(e)(2)

³⁵ 34CFR § 300.518(c)

30 ימים קלנדריים מקבלת התלונה (תקופת הפתרון), שימוע הליך הוגן עשוי להתרחש.

לוח הזמנים של 45 יום להוצאת החלטה סופית בסוף תקופת הפתרון בת ה-30 יום, אלא אם תחול אחת הנסיבות הבאות המתוארות להלן בסעיפים התאמות לתקופת הפתרון של 30 ימים קלנדריים או לוחות זמנים מזורזים.

התאמות לתקופת הפתרון של 30 ימים קלנדריים:

למעט היכן שההורה והסוכנות הציבורית הסכימו להאריך את תהליך הפתרון, לוותר על תהליך הפתרון, או להשתמש בגישור, אי-השתתפות של הורה בפגישת הפתרון תעכב את לוחות זמנים עבור תהליך הפתרון או ההליך ההוגן עד שתיערך הפגישה.

במידה שלאחר שנעשו מאמצים סבירים ותיעוד של מאמצים כאמור, הסוכנות הציבורית איננה מצליחה להשיג את השתתפות ההורה בפגישת ההחלטה, הסוכנות הציבורית תוכל, בתום תקופת הפתרון בת ה-30 יום, לבקש שהשופט לדין מינהלי ידחה את תלונת ההליך ההוגן. על התיעוד של מאמצי הסוכנות הציבורית לכלול תיעוד של הניסיונות לארגן זמן ומקום המקובלים הדדית, כגון:

- רישומים מפורטים של שיחות טלפון שבוצעו או ניסיונות לבצע שיחות, ואת תוצאות השיחות הללו;
- העתקים של תכתובות שנשלחו להורים ותגובות כלשהן שהתקבלו; ו-
- רישומים מפורטים של ביקורים שבוצעו בבית ההורה או במקום העבודה ואת תוצאות הביקורים הללו.

במידה שהסוכנות הציבורית איננה עורכת פגישת פתרון בתוך 15 ימים קלנדריים מקבלת הודעה בדבר תלונת ההליך ההוגן או שאיננה משתתפת בפגישת הפתרון, ההורה יוכל לבקש שהשימוע יחל ושתוצא החלטה בתוך 45 ימים קלנדריים.

במידה שההורה והסוכנות הציבורית מסכימים בכתב לוותר על פגישת ההחלטה, לוח הזמנים של 45 יום עבור שימוע ההליך ההוגן יחל ביום שאחרי.

לאחר תחילת הגישור או פגישת הפתרון ולפני תום תקופת הפתרון בת ה-30 יום, במידה שההורה והסוכנות הציבורית מסכימים בכתב שאין אפשרות להגיע להסכם, אזי לוח הזמנים של 45 יום עבור שימוע ההליך ההוגן יחל ביום שאחרי.

במידה שההורה והסוכנות הציבורית מסכימים לנסות גישור, בתום תקופת הפתרון בת ה-30 יום, שני הצדדים יוכלו להסכים בכתב להמשיך את תהליך הגישור עד להגעה להסכם. אולם, במידה שההורה או הסוכנות הציבורית יוצאים מהליך הגישור, אזי לוח הזמנים של 45 יום עבור שימוע ההליך ההוגן יחל ביום שאחרי.

הסכם פתרון פשרה:

במידה שהמחלוקת נפתרת בפגישת הפתרון, על ההורה והסוכנות הציבורית לערוך הסכם כתוב ומחייב מבחינה משפטית אשר:³⁶

- ייחתם על ידי ההורה ועל ידי נציג של הסוכנות הציבורית שיש לו את הסמכות לחייב את הסוכנות הציבורית לציית להסכם; ו-

³⁶ 34CFR § 300.510(d).

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור
תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרומ חובה, וחינוך מיוחד

- יהיה בר-אכיפה בכל בית משפט של מדינת מרילנד בעל סמכות שיפוטית (בית משפט של המדינה שלו הסמכות לשמוע תיק מסוג זה) או בבית משפט פדרלי מחוזי.

במידה שההורה והסמכות הציבורית מתקשרים בהסכם כתוצאה מפגישת פתרון, כל צד יוכל לבטל את תוקפו בתוך שלושה (3) ימי עסקים.

שימוע הליך הוגן:

להורה או לסוכנות המקומית המעורבים במחלוקת תהיה את ההזדמנות לקבל שימוע הליך הוגן בזמן הגשת תלונת הליך הוגן. על הורה או סוכנות מקומית לבקש את השימוע בתוך שנתיים מהתאריך שבו נודע להורה או לסוכנות המקומית על הפעולה הנטענת היוצרת את הביסוס לתלונת ההליך ההוגן. החריגות היחידות לדרישה של השנתיים הנן: במידה שהורה היה מנוע מלהגיש תלונת הליך הוגן בשל מצגי שווא ספציפיים מצד הסוכנות החינוכית המקומית, שזאת יישבה את הבעיה שיצרה את הבסיס לתלונת ההליך ההוגן, או (2) שהורה היה מנוע מלהגיש תלונת הליך הוגן משום שהסוכנות החינוכית המקומית הסתירה מידע מההורה שנדרשה לספק להורה.

שופט לדין מינהלי:

- הנו עובד של המשרד לשימועים מינהליים, ולא של משרד החינוך של מדינת מרילנד;
- אין לו עניין אישי או מקצועי המנוגד לאובייקטיביות שלו בשימוע;
- הנו בר-ידיעה והבנה של ההוראות של ה-IDEA, ותקנות פדרליות ושל המדינת מרילנד הנוגעות ל-IDEA, ופרשנויות משפטיות של ה-IDEA; ו-
יש את הידע והיכולת לנהל שימועים, והוציא ולכתוב פסיקות, העולות בקנה אחד עם הנוהג המשפטי המתאים והתקני.
- הנו אדם המוסמך בכל דרך אחרת לערוך שימוע, איננו עובד של משרד החינוך של מדינת מרילנד רק משום שהוא או היא מקבלת תשלום מאת משרד החינוך של מדינת מרילנד על מנת לשמש כקצין שימוע.³⁷
- משרד החינוך של מדינת מרילנד ינהל רשימה של אנשים המשמשים כקציני שימוע, שתכלול הצהרה בדבר הכישורים של אותם האנשים. מידע זה זמין באתר של המשרד לשימועים מינהליים.³⁸

נשוא תלונת הליך הוגן:

על הצד (ההורה או הסוכנות הציבורית) שמגיש את תלונת ההליך ההוגן נאסר להעלות נושאים בשימוע הליך הוגן שלא ניתנה להם התייחסות בתלונת ההליך ההוגן, למעט בהסכמת הצד האחר.

זכויות שימוע:

- לשני הצדדים לכל שימוע הליך הוגן (כולל שימוע בהליכים משמעותיים לפי IDEA) יהא את הזכות:
- לייצג את עצמו או להיות מיוצג על ידי עורך דין בשימוע הליך הוגן בהתאם לסעיף ממשל המדינה 9-1607.1, קוד מדינת מרילנד המפורש;
  - להיות מלווים על ידי ולקבל יעוץ מעורך דין ואנשים עם ידע או הכשרה מיוחדים בקשר לבעיות של ילדים בעלי מוגבלויות;
  - להציג ראיות ולהתעמת עם, לבצע חקירה נגדית ולדרוש נוכחות של עדים;
  - לאסור הצגה של ראיות כלשהן בשימוע שלא נחשפו

³⁷ 34 CFR § 300.511(c)(1-2); 34 CFR § 303.443(c)(2).

³⁸ 34 CFR § 303.443(c)(3); 34 CFR § 300.511(c)(3).

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרומ חובה, וחינוך מיוחד

לאותו צד לפחות 5 ימי עסקים לפני השימוע;

- להשיג תיעוד בכתב, או לבקשת ההורה, אלקטרוני של פרוטוקול השימוע; ו-
- להשיג ממצאים של עובדות והחלטות במתכונת כתובה או, לבחירת ההורה, אלקטרוני.

חשיפה נוספת של מידע:

על ההורה והסוכנות הציבורית לחשוף זה לזה, לפחות חמישה (5) ימי עסקים לפני שימוע הליך הוגן, את כל ההערכות שבוצעו עד לאותו תאריך והמלצות המבוססות על אותן הערכות שההורה או הסוכנות הציבורית מתכוונות להשתמש בהן בשימוע. שופט לדין מינהלי יכול למנוע מכל צד שאיננו מציית לדרישה זו מלהציג הערכה רלוונטית או המלצה בשימוע ללא הסכמת הצד האחר.

זכויות ההורה:

להורה תהא הזכות:

- שהילד יהיה נוכח;
- לפתוח את השימוע לציבור; ו-
- לקבל פרוטוקול של השימוע, ממצאים של העובדות, והחלטות ללא עלות.

החלטת השימוע:

החלטתו של שופט לדין מינהלי באם ילד קיבל חינוך ציבורי מתאים בחינם, חייבת להיות מבוססת היטב. בנושאים הטוענים להפרה פרוצדורלית, שופט לדין מינהלי יוכל למצוא שהילד לא קיבל חינוך ציבורי מתאים בחינם אך ורק במידה שאי-ההתאמות הפרוצדורליות:

- שיבשו את זכותו של הילד לחינוך ציבורי מתאים בחינם;
- שיבשו באופן מהותי את ההזדמנות של ההורה להשתתף בתהליך קבלת ההחלטות בקשר למתן חינוך ציבורי מתאים בחינם לילד; או
- גרמו לקיפוח מהטבה חינוכית.

לא ניתן לפרש את ההוראות המתוארות לעיל באופן המונע מהשופט לדין מינהלי להורות לסוכנות ציבורית לציית לדרישות בסעיף אמצעי ההגנה הפרוצדורליים של התקנות הפדרליות לפי חלק ב' של IDEA (34CFR) סעיף 300.500 עד 300.536).

החלטת השופט לדין מינהלי לשאלה האם הילד זוהה, הוערך או שובץ כיאות, או לשאלה האם ניתנו לילד שירותי התערבות מוקדמת בצורה מתאימה, חייבת להיות מבוססת היטב. בנושאים הטוענים להפרה פרוצדורלית, שופט לדין מינהלי יוכל למצוא שהילד לא זוהה, הוערך, שובץ כיאות או שלא ניתנו לילד שירותי התערבות מוקדמת בצורה מתאימה, אך ורק במידה שאי-ההתאמות הפרוצדורליות:

- פגעו בזכות של הילד לזיהוי, הערכה ושיבוץ או למתן שירותי התערבות מוקדמת עבור הילד ומשפחתו;
- פגעו בצורה ניכרת בהזדמנות של ההורה להשתתף תהליך קבלת ההחלטות בקשר לזיהוי, הערכה, שיבוץ או למתן שירותי התערבות מוקדמת עבור הילד ומשפחתו; או
- גרמו לקיפוח מהטבה חינוכית או התפתחותית.

תלונת הליך הוגן נפרדת:

שום דבר בסעיף אמצעי ההגנה הפרוצדורליים של IDEA ימנע מההורים מלהגיש תלונת הליך הוגן נפרדת בנושא
נפרד מתלונת הליך הוגן שכבר הוגשה.

לוחות זמנים ונוחיות השימוע:

לא יאוחר מ-45 ימים קלנדריים לאחר תום תקופת ה-30 יום לפגישות פתרון, כמתואר לפי התאמות לתקופת הפתרון
של 30 ימים קלנדריים, לא יאוחר מ-45 ימים קלנדריים לאחר תום תקופת הזמן המותאמת:

- תתקבל החלטה סופית בשימוע; ו-
- העתק של ההחלטה תישלח בדואר לשני הצדדים.

שופט לדין מינהלי יוכל להעניק הארכות זמן ספציפיות לבקשת מי מהצדדים. על כל שימוע להיערך בזמן ובמקום שנוח
באופן סביר להורה ולילד.

שימוע הליך הוגן מזורז (תוכנית החינוך הפרטנית בלבד):

סוכנות ציבורית תהא אחראית לארגון שימוע הליך הוגן מזורז כאשר תלונת הליך הוגן מוגשת בשם ילד בעל מוגבלות,
בקשר ל-:

- יד בעל מוגבלות שאיננו רשום או הולך לבית ספר כעת;
- שיבוץ של ילד בעל מוגבלות במסגרת ביניים חינוכית חלופית; או
- קביעת התגלמות.

שימוע ההליך התקין חייב להיערך תוך 20 ימי לימודים למן היום בו הוגשה התלונה. על שופט לדין מינהלי להגיע
להחלטה בתוך 10 ימי לימודים לאחר השימוע. על פגישת פתרון להיערך בתוך שבעה (7) ימים קלנדריים מקבלת
הודעה בדבר תלונת הליך הוגן ושימוע ההליך ההוגן יוכל להיערך אלא אם הנושא נפתר לשביעות רצונם של שני
הצדדים בתוך 15 ימים קלנדריים מקבלת תלונת ההליך ההוגן.

החלטת השימועים:

לאחר מחיקת פרטים אישיים כלשהם המאפשרים זיהוי, הסוכנות הציבורית תהא אחראית להעברת הממצאים
וההחלטות לוועדת ייעוץ של מדינת מרילנד כמו גם להפוך את ממצאיה והחלטותיה זמינים לציבור.³⁹

סופיות החלטת השימוע:

החלטת השופט לדין מינהלי תהא סופית אלא אם ההורים או הסוכנות הציבורית יערערו עליה. לכל צד, החש שנעשק על
ידי הממצאים וההחלטות, תהא הזכות להגיש תביעה אזרחית בקשר לתלונה במוצגת בשימוע ההליך ההוגן.

ערעור:

לכל צד לשימוע, שאיננו מסכים לממצאים ולהחלטות, תהא הזכות לערער באמצעות הגשת תביעה אזרחית בכל בית
משפט של מדינת מרילנד בעל סמכות שיפוט או בבית משפט מחוזי של ארצות הברית, ללא קשר לסכום שבמחלוקת
בתוך 120 יום מתאריך החלטת השופט לדין מינהלי.

בכל תביעה אזרחית, בית המשפט:

---

³⁹ 34CFR § 300.513(d)

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור
תינוקות ופעוטות, חינוך מיוחד לטרומ חובה, וחינוך מיוחד

- יקבל את הפרוטוקול של ההליכים המנהליים;
- ישמע ראיות נוספות לבקשת ההורה או לבקשת הסוכנות הציבורית;
- יבסס את החלטתו כל סמך העדיפות הראייתית; ו-
- יעניק את הסעד שבית המשפט יקבע לנכון.

שום דבר בחלק ב' של IDEA יצמצם או יגביל את הזכויות, הנהלים והתרופות הזמינות לפי חוקת ארה"ב, חוק הנכויות האמריקני משנת 1990, פרק ה' של לחוק השיקום משנת 1973 (סעיף 504), או חוקים פדרליים אחרים המגינים על הזכויות של ילדים בעלי מוגבלויות. לפני הגשת תביעה אזרחית לפי החוקים הללו לשם השגת סעד שגם זמין לפי חלק ב' של IDEA, יש למצות את הליכי ההליך ההוגן המתוארים לעיל באותה המידה שבה היו ממוצים אילו ההורה או הסוכנות הציבורית היו מגישים תביעה לפי חלק ב' של ה-IDEA. הווה אומר שלהורים עשויים להיות תרופות הזמינות לפי חוקים אחרים החופפים את אלו הזמינות לפי ה-IDEA, אולם באופן כללי, על מנת להשיג סעד לפי אותם חוקים אחרים, על ההורים להשתמש קודם בתרופות המנהליות הזמינות לפי ה-IDEA (דהיינו תלונת ההליך ההוגן, פגישת פתרון, והליכי שימוע הליך הוגן חסרי פניות) לפני שילכו ישירות לבית המשפט.

שכר טרחה של עורכי הדין

תוכנית החינוך הפרטנית

ותכנית שירות משפחתית

מותאמת

34 C.F.R. § 300.517

בכל תביעה או הליך המובא לפי IDEA, ביהמ"ש יוכל, לפי שיקול דעתו, להעניק שכר טרחה סביר של עורכי דין ל-:

- הורים או אפוטרופוסים של ילד בעל מוגבלות שהינו הצד המנצח;
- לצד מנצח שהוא משרד החינוך של מדינת מרילנד או כל סוכנות ציבורית כנגד עורך הדין מטעם ההורה המגיש תלונה או עילת תובענה בעקבותיה שהנה תביעת סרק, בלתי סבירה, או חסרת בסיס, או כנגד עורך דין של הורה שהמשיך להתדיין גם לאחר שהפכה בבירור לתביעת סרק, בלתי סבירה, או חסרת בסיס; או
- לצד מנצח שהוא משרד החינוך של מדינת מרילנד או כל סוכנות ציבורית כנגד עורך הדין מטעם ההורה, או כנגד ההורה, במידה שתלונה או עילת תובענה של ההורה הוצגה למטרה בלתי ראויה, כגון הטרדה, לגרום לעיכוב מיותר, או שמעלה את עלות ההתדיינות שלא לצורך.

שכר הטרחה המוענק חייב להתבסס על תעריפים הקיימים בקהילה שבה עלתה התביעה לסוג ולאיכות השירותים שסופקו. לא ניתן להשתמש בכל בונוס או מכפיל בחישוב שכר הטרחה המוענק. כספים, שהינם זמינים במסגרת ה-IDEA, לא ישמשו לצורך סיוע בתשלום דמי טרחה משפטיים, עלויות בית משפט, או עלויות נוספות אשר מקושרות בעילת התביעה מטעם הילד עם המוגבלויות לצורך הבטחת חינוך ציבורי מתאים בחינם.

שכר טרחה עשוי שלא להינתן במסגרת התנאים הבאים:

- עבור כל צוות של "תכנית שירות משפחתית מותאמת" או של "תוכנית החינוך הפרטנית", אלא אם הצוות מתכנס לצורך שימוע הליך הוגן או לצורך פעולה משפטית;
- עבור גישור שנעשה לפני שהוגשה תלונת הליך הוגן;
- עבור פגישות שנועדו לפיתרון הסכסוך; ו-
- עבור שירותים שניתנים אחרי הצעת הסדרה כתובה להורה, אם:
  - ההצעה ניתנה במסגרת לוחות הזמנים תחת תקנה 68 בתקנות הפדרליות של סדר הדין האזרחי, או במסגרת הליך מינהלי, יותר מעשרה ימים לפני

זכויות הוריות – הודעה בדבר אמצעי הגנה פרוצדורליים במדינת מרילנד – התערבות מוקדמת עבור תינוקות ופעוטות, הינוך מיוחד לטרומ חובה, וחינוך מיוחד

שההליך מתחיל;

- ההצעה אינה מתקבלת בתוך עשרה ימים; ו-
- בית המשפט מוצא שהסעד שהושג על ידי ההורים בשימוע איננו מיטיב יותר עם ההורה מאשר הצעת הפשרה. ניתן להעניק שכר טרחה ועלויות במידה שההורה צדק באופן מהותי בכך שדחה את הצעה הפשרה.

שכר הטרחה עשוי לקטון בתנאים הבאים:

- ההורה, או עורך דינו של ההורה, האריך שלא לצורך את פתרון הסכסוך;
- סכום שכר הטרחה גבוה במידה בלתי סבירה מהתעריף השעתי הנהוג בקהילה עבור שירותים דומים שניתנים על ידי עורכי דין בעלי כישורים, מוניטין וניסיון דומים.
- הזמן והשירותים היו מוגזמים בהתחשב באופי ההליך; או
- שעורך הדין לא סיפק מידע ראוי כאשר הגיש את בקשתו לשימוע הליך הוגן.

שכר טרחה לא יוקטן אם:

- הסוכנות הציבורית האריכה את זמן הפיתרון; או
- שהיתה הפרה של דרישות ההגנה הפרוצדורלית.

בשל העובדה שזכות ההורה להיפרע משכר טרחה של עורכי דין תלוי בעמידה בתנאים מסוימים הקבועים ב-IDEA, על ההורים לדון בנושא עם עורכי דינם.

צרופה:

טבלת השוואה של תהליכי פתרון סכסוכי IDEA

תלונה ברמת המדינה	תהליך פתרון	תלונת הליך הוגן	גישור	
כל אדם או ארגון, כולל כאלה מחוץ למדינת מרילנד	סוכנות ציבורית קובעת פגישת פתרון בעת קבלת תלונת הליך הוגן אלא אם הצדדים הסכימו לוותר או להשתמש בגישור	הורה או סוכנות ציבורית	ההורים או הסוכנות הציבורית, אולם חייב להיות וולנטרי עבור שניהם	מי יכול להתחיל את התהליך?
שנה 1 מתאריך ההפרה לכאורה	נגרם בשל תלונת הליך הוגן של הורה	2 שנים מהרגע שבו הצד ידע או שצריך היה לדעת על הבעיה עם חריגות מוגבלות ¹	לא נזכר/ת	מהי מגבלת הזמן להגשת תלונה?
הפרות לכאורה של חלק ב' של IDEA או חלק 300	אותם הנושאים שעלו בתלונת הליך הוגן של ההורים	כל נושא הקשור לזיהוי, הערכה או שיבוץ חינוכי או מתן של חינוך ציבורי מתאים בחינם (קיימות חריגות)	כל נושא לפי חלק 300, כולל נושאים העולים לפני הגשת תלונת הליך הוגן (קיימות חריגות) ²	אלו נושאים ניתן ליישב?
60 יום מקבלת התלונה אלא אם הותרה הארכה ⁸	על הסוכנות הציבורית לכנס פגישת פתרון בתוך 15 יום מקבלת תלונת ההליך ההוגן של ההורה, אלא אם הצדדים הסכימו בכתב לוותר על פגישה או להסכים להשתמש בגישור תקופת הפתרון היא 30 יום מקבלת תלונת ההליך ההוגן של ההורה אלא אם הצדדים הסכימו אחרת או שהורה או סוכנות ציבורית אינם משתתפים בפגישת הפתרון או שהסוכנות הציבורית איננה מכנסת את פגישת הפתרון בתוך 15 יום מקבלת תלונת ההליך ההוגן של ההורה ^{3, 5, 6, 7}	45 ימים מתום תקופת הפתרון אלא אם מוענקת הארכה ספציפית ללוח הזמנים ^{3, 4}	לא נזכר/ת	מהו לוח הזמנים לפתרון הנושאים?
משרד החינוך של מדינת מרילנד ⁹	הורה וסוכנות ציבורית על שני הצדדים להסכים לכל החלטה	קצין שימוע / שופט לדין מינהלי	הורה או סוכנות ציבורית עם מגשר ההליך וולונטרי ועל שני הצדדים להסכים לכל החלטה	מי פותר את הנושאים?

¹ מגבלת הזמן איננה חלה על הורה במידה שנמנע מההורה להגיש תלונת הליך הוגן בשל:
(1) מצגי שווא ספציפיים מצד הסוכנות הציבורית, שזאת יישובה את הבעיה שיצרה את הבסיס לתלונת ההליך ההוגן;
או (2) שהסוכנות הציבורית הייתה מנועה מלמסור מידע להורה שהיה נדרש לפי חלק 300 ל-IDEA שיסופק על
ידי ההורה (34C.F.R. §300.511(f)).

² חריגות כאלה כוללות: הסוכנות הציבורית לא תוכל להשתמש בתלונת הליך הוגן או גישור על מנת לעקוף את
סירוב של הורה לתת הסכמה למתן שירותי חינוך מיוחד ראשוניים (34C.F.R. §300.300(b)(3)); הסוכנות
הציבורית לא תוכל להשתמש בתלונת הליך הוגן או גישור על מנת לעקוף את סירוב של הורה לתת הסכמה
להערכה ראשונית או מחודשת עבור ילד ששובץ על ידי הוריו בבית ספר פרטי או ילד שמקבל חינוך ביתי; (34
(i)(4)(c)300.300(C.F.R.); זכות ההורים של ילדים ששובצו על ידי הוריהם בבית ספר פרטי להגיש תלונת
הליך הוגן ומגבלת לאי-עמידה של הסוכנות הציבורית בדרישות הילד (34C.F.R. §300.140); חוסר יכולת של
הסוכנות הציבורית לספק מורה בעל הכשרה גבוהה איננה נושא הכפוף להליך הוגן, אולם ניתן להגיש תלונה ברמת
המדינה עם סוכנות החינוך של מדינת מרילנד (34C.F.R. §300.156(e)) (SEA).

³ במידה שמוגשת תלונת הליך הוגן לשימוע מזורז בהמשך ההליך משמעותי, או שהילד איננו רשום והולך כרגע
לבית ספר, תקופת הפתרון היא 15 ימים קלנדריים (כאשר הפגישה תיערך בתוך 7 ימים). במידה שהנושא לא
נפתר לשיעור רצון שני הצדדים, על השימוע להיערך בתוך 20 ימי לימודים מהתאריך שבו מתבקש השימוע ועל
החלטה להימסר בתוך 10 ימי לימודים לאחר השימוע. (34C.F.R. §300.532(c)) ו-COMAR-13A.05.01.15.

⁴ קצין השימוע / שופט לדין מינהלי יוכל להעניק הארכת זמן ספציפית לבקשת מי מהצדדים. (34C.F.R. §300.516(c)).

⁵ התקנות מאפשרות ביצוע התאמות לתקופת הפתרון בת-ה-30 יום. לוח הזמנים של 45 יום, עבור השימוע להליך
הוגן, יחל ביום שאחרי אחד האירועים הבאים: (1) שני הצדדים הסכימו בכתב לוותר על פגישת הפתרון; (2)
לאחר שמתחילה פגישת הגישור או הפתרון אך לפני תום תקופת ה-30 יום, או שהצדדים הסכימו בכתב של ניתן
להגיע להסכם; (3) במידה ששני הצדדים הסכימו בכתב להמשיך את הגישור עד לתום תקופת הפתרון של ה-30
יום, אולם מאוחר יותר, ההורה או הסוכנות הציבורית עוזבת את הליך הגישור. (34C.F.R. §300.510(c)).

⁶ אי-השתתפות של ההורה בפגישת הפתרון תעכב את לוחות זמנים של הליך הפתרון ושימוע ההליך ההוגן, עד
שתיערך הפגישה. (34C.F.R. §300.510(b)(3)).

⁷ במידה שהסוכנות הציבורית איננה מכנסת את פגישת הפתרון בתוך 15 יום מקבלת תלונת ההליך ההוגן של ההורה
או שאיננה משתתפת בפגישת הפתרון, ההורה יוכל לחזור להתערבות של שופט לדין מינהלי להתחיל את לוח הזמנים
של ההליך ההוגן (34C.F.R. §300.510(b)(5)).

⁸ ניתן להאריך את לוח הזמנים לפתרון תלונה ברמת המדינה במידה שמתקיימות נסיבות חריגות בקשר לתלונה
מסוימת, או שההורה (או אדם או ארגון, במידה שקיימים גישור או אמצעים אחרים לפתרון סכסוכים, עבור האדם
או הארגון לפי תקנות מדינת מרילנד) והסוכנות הציבורית מסכימה להאריך את הזמן לעסוק בגישור או לעסוק
באמצעים חלופיים אחרים לפתרון סכסוכים, במידה שקיימים במדינת מרילנד (34C.F.R. §300.152(b)(1)).

⁹ נהלי הגשת תלונה של משרד החינוך של מדינת מרילנד מספקים לסוכנות הציבורית הזדמנות להגיב לתלונה,
כולל, לשיקול דעתה של הסוכנות הציבורית, הצעה לפתור את התלונה; והזדמנות להורה המגיש תלונה ולסוכנות
ציבורית לעסוק באופן וולונטרי בגישור. (34
(a)(3)300.152(C.F.R.)). במקרים מסוימים, המתלונן והסוכנות הציבורית יוכלו לפתור את הסכסוך מבלי
להצטרך שמשד החינוך של מדינת מרילנד יפתור את הנושא.

משרד החינוך של מדינת מרילנד
מחלקת שירותי התערבות מוקדמת וחינוך מיוחד,
רח' ווסט בולטימור 200, בולטימור, מרילנד. 21201
(טלפון) 410-767-0249
(פקס) 410-333-1571
<http://www.marylandpublicschools.org>